

Ustanovitelji: občinske konference SZDLS Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

V tovarni športnega orodja in opreme Elan v Begunjah je predsednika Kavčiča, člana izvršnega sveta Rina Simonetija in dr. Ernesta Petriča ter druge seznanil o proizvodnem programu tega svetovno znanega podjetja direktor inž. Jože Osterman. Potem pa si je tovarš Kavčič ogledal tudi nekatere proizvodne obrate. — Foto: F. Perdan

Gre za gospodarno in pametno investiranje

Predsednik izvršnega sveta Slovenije Stane Kavčič je v ponedeljek obiskal radovljško občino

V spremstvu članov izvršnega sveta Rina Simonetija in dr. Ernesta Petriča je bil v ponedeljek na celodnevni obisku v radovljški občini predsednik izvršnega sveta Slovenije Stane Kavčič. S predstavniki občinske skupščine, družbeno-političnih organizacij in gospodarstva se je pogovarjal o položaju gospodarstva v občini, še posebej pa o turističnem razvoju tega dela Gorenjske. Ogledal si je tudi tovarno športnega orodja in opreme Elan v Begunjah in Garni ter Golf hotel na Bledu.

Predsednik radovljške občinske skupščine Stanko Kajdič je na dopoldanskem pogovoru uvedoma seznanil tovarša Kavčiča in druge o počasju gospodarstva in družbenih služb v občini. Pri tem je poudaril, da v občini zadnji čas posvečajo še posebno pozornost bojjsemu kadrovskemu oziroma izobražbenemu sestavu zaposlenih; predvsem v nekaterih večjih gospodarskih organizacijah. Na področju družbenih služb pa bo v prihodnjem storjen največji korak v šolstvu, ko bodo s prispevkom občanov, gospodarskih orga-

nizacij in občine zgradili v občini več osnovnih šol in tako precej povečali šolsko površino na učenca.

O razvoju turizma v radovljški občini pa je goste seznanil direktor podjetja Turistiprogress inž. Jože Mikež. Iz njegovega izvajanja je bilo moč ugotoviti, da imajo v občini na turističnem področju še velike možnosti in seveda tudi naloge. Poudaril je, da je v prihodnje turistični razvoj usmerjen predvsem v Bohinj in na Bled. Že do sedaj so v turistične objekte vložili precej denarja, za uresničitev prohodnje-

ga programa, ki ga bo na eni bodočih sej sprejela tudi občinska skupščina, pa ga bodo potrebovali še znatno več. Pri tem pa je tovarš Mikež opozoril na dokaj slabe kreditne pogoje ter na slabe ceste in pomanjkanje spremljajočih turističnih objektov v občini kakor tudi na Gorenjskem.

O programu triglavskih žičnic pa je potem govoril Božo Benedik z zavoda za pospeševanje turizma na Bledu. Povedal je, da so v občini zelo zainteresirani za uresničitev tega projekta, ki bi v bohinjskem oziroma blejskem koncu lahko močno podaljšal sedanjeno turistično sezono. Po zatrjevanju vseh, ki so se iz radovljške občine udeležili tega pogovora, pa tovrstne investicije ne bodo zmogli sami. Za zgraditev tega objekta z vso infra strukturo bi namreč potrebovali okrog osem milijard starih dinarjev. Tovariš Benedik je poudaril, da pri Triglavskih žičnicah ne gre le za radovljško občino, marveč za celo Gorenjsko; pri infra strukturi (gradnja ceste, električnega voda itd.) pa najbrž tudi za republiško vprašanje.

Predsednik Kavčič se je takoj v dopoldanskem pogovoru s predstavniki občine in turističnimi delavci kot tudi v popoldanskem delu, ko se je pogovarjal s predstavniki radovljškega gospodarstva, strinjal o velikem pomenu nadaljnega turističnega razvoja radovljške občine in Gorenjske naprej. Vendar (Nadalj. na 16. str.)

KRANJ, sreda, 20. 11. 1968

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List Izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

Cenejša volna!

Blagovnica Kokra Kranj sporoča, da je znova cene volni za ročno pletenje v več barvah

Za obisk
se priporoča
KOKRA
Blagovnica

**za 30
- 40%**

Vsled omejenih količin pohitete z nakupom!

Cenejša konfekcija!

Moške obleke, 100 % volna, paračinski štof

- stara cena 520,00 ND nova 420,00 ND
- stara cena 440,00 N din nova 320,00 ND
- stara cena 480,00 ND nova 350,00 ND

Vsled izrednega zanimanja za nakup krznenih ženskih

nerc plaščev po 450,00
in 560,00 N din

vam sporočamo, da smo iste ponovno prejeli in so v prodaji razen Blagovnice v Kranju tudi v naših posl. na Jesenicah v Vesni in Kokri, na Bledu v posl. Bled ter Škofji Loki v posl. Metka

Vsled omejenih količin pohitite z nakupom!

Za obisk
se priporočajo
prodajalne

KOKRE — Kranj, Bled,
Jesenice, Škofja Loka

KRANJ

***** IX. NOVOLETNI SEJEM

V KRANJU
16.—26. XII. 1968

Veletrgovina Špecerija Bled

PO IZREDNO UGODNIH CENAH SLEDEČE BLAGO:

vino belo Vipavec 1/1	N din 5,00
sardine Jadranka 100 g	N din 1,40
segedin golaž 29. november 400 gr	N din 2,00
karamele Soko, sort. 500 gr	N din 3,50

Omenjeno blago lahko kupite v vseh prodajalnah Špeceriji od 20. novembra do Dneva republike. Za obisk se priporoča ŠPECERIJA BLED.

nudi
potrošnikom

V Tržiču ustanovljen aktiv mladih komunistov

Na svoji zadnji seji je občinska konferenca ZK v Tržiču med drugim tudi sklenila, da mora občinski komite ZK poiskati najbolj smotorno obliko za delovanje mladih komunistov v občini.

Mladi člani Zveze komunistov v tržički občini so do sedaj delovali v okviru osnovnih organizacij in aktivov na terenu ter v tovarnah. Tu pa se niso najbolje znašli. Zato je občinski komite ZK sklical posvet mladih komunistov, na katerem so razpravljali o ustanovitvi stalnega aktivja mladih komunistov, sprejemaju novih članov v ZK, vlogi članov ZK v mladinski organizaciji in o nalogah mladih komunistov ob referendumu za samopri-spevke za gradnjo novih šol.

Mladi komunisti so se s predlogom o ustanovitvi stalnega aktivja strinjali. Tako so namreč dobili organizirano obliko za svojo dejavnost, s

tem pa tudi vse pravice in dolžnosti aktivista. Sprejemali bodo lahko nove člane v ZK, kar je nedvomno pozitivno, saj se mladi najbolje poznajo in bodo tako najbolj vedeli, koga lahko sprejmejo v ZK.

Sekretariat aktivista, ki so ga izvolili na ustanovnem sestanku, se je že sestal in razpravljal o delovnem programu. Sklenili so izvesti anketo med člani aktivista, ki naj bi pokazala, kje so člani aktivni ter kakšne želje in potrebe imajo. Rezultati anket je bilo služiti za izdelavo konkretnega delovnega programa, pa tudi pri organizaciji predavanj in razgovorov ne bo težav, ker bodo vedeli, kaj člane najbolj zanima.

S svojo dejavnostjo pa bo 92-članski aktiv skušal tudi dokazati, da današnja mladina ni družbeno neaktivna in da se ne zanima le za lastni

materijalni položaj, kot to tride nekateri starejši člani ZK v tržički občini.

Vlado B.

Kranjski politični aktiv o mednarod-nem položaju

Kranj, 19. novembra — Komite občinske konference zveze komunistov v Kranju je danes popoldne sklical širi občinski politični aktiv, na katerem so razpravljali o trenutnem mednarodnem položaju. Aktiva so se udeležili člani občinske konference ZK, sekretarji organizacij in predstavniki občinskih družbenopolitičnih organizacij.

Predvideno je, da bodo podobne seje političnih aktivov tudi v drugih občinah.

A. Z.

Obvestilo!

Organizacija Zveze mladine v Stražišču pri Kranju vabi vse mladinke in mladince iz Stražišča in okolice, da se udeležijo redne letne konference ZM, ki bo v soboto, 23. novembra, v domu TVD Partizan v Stražišču. Po konferenci bo ples. Igrali bodo ILIONI.

Mladinke in mladince obveščamo, da bodo v prihodnje vsako nedeljo v domu TVD Partizan plesne vaje (začetek 24. XI. 1968). Po plesnih vajah bo ples. Vstopnina 3 ND.

**Organizacija ZMS
Stražišče**

KMETIJSKA ZADRUGA
Skofja Loka

objavlja

PROSTO UČNO MESTO

vajenca

za živilsko stroko v trgovini Spodnji trg 29.

Nastop dela oziroma učenja je možen takoj.

Interesenti za prosto učno mesto naj pošljajo piseme prošnje upravi kmetijske zadruge Skofja Loka do 30. 11. 1968.

Minuli petek je bila v stavbi kranjske občinske skupščine slavnostna seja delavskih svetov tovarne Sava in Standard. Govorili so o nadaljnji proizvodnji združenega podjetja. — Foto: F. Perdan

Strokovno usposabljanje rezervistov

Clovek je premagal neslutene sile prirode, toda še vedno ne more premagati samega sebe. Ko smo pred 23 leti odložili orožje, smo mislili, zdaj bo mir, zgodovina vojn je za nami. Takšne so bile želje človeštva, toda želje so eno, stvarnost pa drugo. Očividci smo, da velike sile se vedno uporabljajo silo za izvajanje svoje politike. Vojna žarišča neprehnomu izbruhnejo zdaj na tem, zdaj na onem kontinentu.

J. Vidic

V svetu polnem protišlojiv živimo tudi mi. Čim močnejši bomo, tem bolj je zavarovana varnost države in ljudi; kajti morebitni agresor bo dobro premisil, predno bi prestopil naše meje.

Obramba domovine je dolžnost vsakega posameznika, ustanove, podjetja, družbeno-politične skupnosti itn.

V okvir obrambnih priprav spada tudi strokovno izobraževanje vojaškega rezervnega kadra.

Reservni oficirji in podoficirji bodo v naslednjih dveh letih preučevali sistem okupacije (sovražnikova okupacija Slovenije v minutih vojni, okupacijska oblast v Alžiru in Vietnamu; delovanje morebitnega okupatorja v Sloveniji). S sestavo okupacijske oblasti moramo biti seznanjeni, ker je le tako mogoče sklepati, kako naj bi se proti okupacijski oblasti najuspešnejše borili.

Nadalje program zajema seznanjanje rezervnih oficirjev in podoficirjev z delovanjem ljudske oblasti pod okupacijo in naloge raznih enot (teritorialnih, stražarskih, mladinskih, partizanskih, diverzantskih ipd.).

O letošnjem programu strokovnega usposabljanja za rezervne oficirje in podoficirje so pred kratkim raz-

25-letnica Avnoja v Radovljici

Občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij in občinska konferenca socialistične zveze v Radovljici pripravljata program slavnostne akademije v počastitev 25. obletnice zasedanja Avnoja v Jajcu. Zaenkrat je predvideno, da bodo v slavnostni akademiji, ki bo 28. novembra v dvorani kina v Radovljici, sodelovali združeni pevski zbori občine, godba iz Gorilj, gojenici glasbene šole in recitatorji.

V počastitev tega zgodovinskega jubileja pa bodo proslave tudi v Bistrici, Srednjem vasi, Gorjah, Lescah, Podnartu, Kropi, Begunjah itd.

A. Z.

O delovanju krajevnih skupnosti

Občinska konferenca socialistične zveze v Radovljici bo jutri (četrtek) razpravljala o delovanju krajevnih skupnosti v občini. Za takšno vsebinsko zasedanja so se odločili, da bi se s sedanjimi dogovorili o nadalnjem vsebinskem delovanju. Dosednji podatki namreč kažejo, da se krajevne skupnosti zanimajo in načenljajo predvsem komunalna vprašanja, premašilo pozornosti pa posečajo skrbi za potrošnika, socialnim, kulturnim in drugim problemom posameznih krajev.

Na sejo so povabili predstavnike vseh družbenopolitičnih organizacij v občini, republike poslance ter predsednike in člane svetov vseh 12 krajevnih skupnosti v občini.

A. Z.

Pri vsaki enoti
GORENJSKE
kreditne banke je

gkb

U S A R
mesec

Mesečno dobi
10
srečnih izzrebancev
ROČNE URE DARWIL

NAVADNIH HRANILNIH VLOG
ki porastejo za 100.— ND

Knjižna zbirka Prešernove družbe Sedem bogatih knjig

Člani Prešernove družbe so knjižne zbirke za leto 1968, ki je pred nedavnim izšla, lahko samo veseli. Knjige, ki so tokrat pred nami, niso samo zelo poceni (redna knjižna zbirka, to je koledar in 4 knjige, velja le 20 N din, doplačilni knjigi pa vsaka po 5 N din), ampak so takšne, da bo med njimi prav gotovo vsak našel nekaj zase, nekaj, kar ga bo zanimalo in pritegnilo. Knjige, ki so razen koledarja — žepnega formata, so lepo tehnično opremljene, vsaka je biser zase in vsako je težko odložiti, ko jo vzameste v roke, preden je ne preberete.

Za Prešernov koledar 1959 je treba predvsem povedati, da ni le koledar v starem pomenu besede, ampak knjiga, ki ima zaradi tehnosti prispevkov trajnejšo vrednost. Prešernova družba namreč pri koledarju narediti pester zbornik uporabne vsebine, v katerem pa se veda ne sme manjkati tudi prispevkov za človekov odčin. Koledar, ki je pred nami, je bogato ilustriran, posebno pa padajo v oči kvalitetne barvne reprodukcije nekaterih znanih del slovenskih slikarjev (Goldenstein, Steinberg, Langus, Pernhart, Grohar, Omerza, Jurij Subič, Debeljak, Lakovič, Jakac) in barvne fotografije z nekaterih fresk (Cmroček, Sv. Primož nad Kamnikom, Hrastovlje). V tekstovnem delu je tudi kvalitetnih in zanimivih člankov in razprav, da vseh na omejenem prostoru ni mogoče našteti, vsak izbor

pa bi bil samovoljen in kričen, zato velja le zapisati, da bo v koledarju gotovo našel vsak nekaj zase.

Iz redne knjižne zbirke omenimo na prvem mestu domačo povest Karla Grabeljška—Gabra Ti drobni otroški koraki. Avtor, ki je znan po uspehih partizanskih povestih, nas tokrat v svojem najnovejšem delu popelje v sedanost. V tej povesti obravnavata problem dolžnosti zakončev do otrok. Prikaže nam zakon, ki se ni rodil iz ljubezni. Zakonca sta se razšla, oče išče zadostitev drugje, plačuje sicer za svoja otroka vendar nazadnje — ob srečanju z njima — spozna, da ne potrebujeta le denarja, ampak mnogo več: njegovo in materino ljubezen.

Iz češčine je preveden roman Ivana Olbracha Haneline žalostne oči. V njem odkrivamo podobo židovstva v Podkarpatski Rusiji. Njihova zgodovina in njihova usoda v preteklosti in v sedanosti nam bo razumljivejša, ko bomo prebrali to knjigo. Zgodba je tragična: židovsko dekle Hanela se zalubi v židovskega odpadnika, celo ateista, kar je za židovstvo najstrašnejše, zato jo soseska hoče ubiti, kot odpadnico, izdajalko. Le po srečnem naključju se resi, a njene oči ostanejo žalostne za vse življenje.

Mojo srčno kriškopite je knjiga izbranih pesmi »goričkega slavčka« Simona Grgorčiča. Mnoge njegove pesmi so celo ponarodele, vse

njegovo delo pa sodi v tisto bogato zakladnico slovenskega naroda v preteklosti, ki jo je treba ohranjati tudi prihodnjih rodovom. Knjigo ni treba priporočati; čeprav znate presekatero njegovo pesem gotovo na pamet, knjige ne boste odložili, dokler je ne boste prelistali do konca.

Dr. Avguštna Laha Naše sosedne države je obsežna in bogato ilustrirana knjiga, ki je priročnik za turiste, pomogni šolski priročnik in obenem tudi tehtnejše delo o naših sosedah. V njej je toliko podatkov, da bo kot priročnik trajnejše vrednosti vsakemu prišla prav, če ne prej ob obisku katere izmed naših sosednjih držav.

Med doplačilni knjigi je Prešernova družba uvrstila povest Josipa Jurčiča Doktor Zober in poljudoznanstveno knjigo dr. Antona Polenca Pogovori z živalmi. Doktor Zober je manj znano Jurčičev delo kot, denimo, Deseti brat, a ga bo kljub temu vsak rad vzel v roke. Polenčevi Pogovori z živalmi pa so delo, ki bo z novimi, večini ljudi še z neznanimi spoznaji o živalih navdušilo stare in mlade.

Več o knjigah boste zvedeli, ko jih boste vzeli v roke in prebrali ali vsaj prelistali. Takrat se boste prepričali, da bi bilo škoda ostati brez njih.

A. T.

Večer koroških pesnikov

Klub kulturnih delavcev je povabil v Kranj skupino mladih slovenskih koroških literatov, ki bodo v petek, dne 22. t. m., brali iz svojih najnovejših del. Na tem večeru bomo spoznali Gustava Januša, Andreja Kokota, Florijana Lipuša, Valentina Polanška, Eriha Prunca in Karla Smoleta.

Prireditve bo v stebriščni dvorani Gorenjskega muzeja (Titov trg št. 4, pritličje, levo); pričetek ob 20. uri. Vstopnine ni. Prosimo le za točnost.

Vabimo občane, da s svojo udeležbo dokažejo zanimanje slovenske javnosti za kulturno dejavnost naših rojakov onstran Karavank.

C. Z.

Japonsko slikarstvo v Goričanah

V muzeju izvenevropskih kultur v Goričanah, ki je del Slovenskega etnografskega muzeja, je že skoraj mesec dni odprt razstava o japonskem slikarstvu. Razstava sodi v cikel »Naši popotniki na tujem — zbiralci in preučevalci« in je nedvomno vredna ogleda, saj bomo na njej spoznali svet, ki nam je tuj, ki ga ne poznamo, ki pa ima bogate umetnostne tradicije. Ob nedeljah predvajajo na razstavi tudi filme o Japonski, o njeni umetnosti in kulturi, o letošnjem obisku predsednika Tita na Japonskem, Klara Kos, lastnica razstavljenih del japonskega slikarstva, pa predava o Ikebani, posebni japonski umetnosti aranžiranja cvetja. Vse to je ob zanimivi razstavi gotovo vzrok, da se ob nedeljah zbere v

gradu v Goričanah tudi po tisoč ljudi.

Dela iz japonskega slikarstva, razstavljena v Goričanah, so iz bogate Japonske zbirke Klare in dr. Frančka Kosa. Velika zasluga za to, da so te umetnine zdaj dostopne naši javnosti, gre po kojnemu ambasadorju dr. Frančku Kosu, ki je med svojim štiriletnim bivanjem na Japonskem kot vsestransko razgledan umetnostni zgodovinar preučeval in sistematično zbiral dela japonskih slikarjev. Pri tem si je zbral še odličnega pomočnika, tokijskega starinarja Y. Murakamija, ki je odkril japonskih umetnosti. Cele generacije njegove družine so se ukvarjale s trgovino z umetninami. Ambasador dr. Franček Kos se je spoprijateljil z njim in tako dobil odličnega sestovalca za nakupe slikarskih del japonskih umetnikov. Gospod Y. Murakami je tudi sistematično zbiral in iskal dela za svojega vnetega odjemalca dr. Kosa. Tako je nastala ta bogata in pri nas enkratna zbirka japonskega slikarstva.

Kosova zbirka obsega 105 del in zajema čas od 16. do 20. stoletja. V njej so dela mnogih znatenih mojstrov svoje dobe. Razen del starejših neznanih slikarjev značilnih stilov in znamenitih žel posameznih dob, so v Kosovi zbirki tudi znani japonski mojstri čopiča, kot so Sakai Hoitsu iz znamenite slikarske šole Korin iz 18. stoletja, ali pa dela znatenega Hokusai Teisai iz Ukiyoe šole. V zbirki je bogato zastopan tudi znani japonski slikar Ando Hiroshige s svojimi barvimi lesorezi postaj znamenito popotovanja iz Tokia do Kiota. Vsako dobo, vsako šolo zastopajo najbolj reprezentativni predstavniki.

Razstava bo predvidoma odprta do konca leta. Škoda jo je zamuditi.

V počastitev dneva republike Nastop pevcev in plesalcev tovarne Sava

Gost prireditve bo folklorna skupina »Prigorec« iz okolice Zagreba

V okviru proslav ob dnevu republike bosta to soboto izvedla v Prešernovem gledališču v Kranju prvi samostojni nastop folklorna skupina in moški vokalni oktet tovarne Sava. Prireditve z naslovom »Venček narodnih« bo sestavljal privlačen izbor belokranjskih in gorenjskih plesov ter plesov iz Glamoča v osrednji Bosni ter narodnih pesmi iz naše okolje in širše domovine. Posebna privlačnost prireditve bo nastop folklorne skupine »Prigorec« iz Mrkuševega pri Zagrebu, s katero je folklorna skupina Sava navezala prijateljske stike, tokrat pa ji ta vrača njen obisk.

Ta prireditve brez dvoma zasluži vso pozornost že zaradi tega, ker je nastala v eni naših gospodarskih organizacij in ob njeni neposredni podpori. To pa je pri nas, če že ne popolnoma izjema, pa vsaj zelo velika redkost.

Moški vokalni oktet tovarne Sava vodi Peter Lipar in

v sesiju, v katerem se bo predstavil v Prešernovem gledališču, deluje drugo sezono. Dalje je nastopil na več internih proslavah tega kolektiva.

Folklorna skupina obstaja tri leta in vadi pod vodstvom Andreja Košiča. V Kranju in okolici je dokaj znana, saj redno sodeluje pri raznih proslavah, turističnih prireditvah in podobnem. Samo v dneh, ko bomo proslavljali dan republike, bo imela skupaj 5 nastopov. Zanimivo je, da šteje kar 40 članov, od teh jih 20 nastopa, ostali pa se na to še pridno pripravljajo. Največja želja te skupine je, da bi ji že do spomladi uspele ustanoviti glasbeni ansambel, ki bi plese spremljal. Za začetek misijo na kvartet, ki bi ga sestavljala 2 klarineti, kontrabas in harmonika, kar bi ustrezalo predvsem zahtevam gorenjske folklore.

M. S.

Danes, v sredo, 20. novembra bo v Kamniku v prostorih nad dvorano »Kamnik« literarni večer mladih SOPOTNIKI 68

Svet brez bleščic Nočni metulj

Zajeten spis se konča z obvestilom, da je ta in ta prestala zaporno kazen v občinskih zaporih v Radovljici. Kam neki je odšlo mlađe dekle staro kakih dvajset let po enomeščenem sedenju v zaporu? Socialne pomočni iskala, čeprav ni imela kam iti, saj se je starši sramujejo in je nočeo sprejeti na dom. Enomeščeni zapor tudi ni bila prva kazen za mlađe dekle, ki je bilo obsojeno prvič zaradi brezdelja in klatenja po zakonu o prekrških zoper javni red in mir ali jasneje povedano zaradi prostitucije.

Službo je zapustila samovoljno. Pohajkanje iz kraja v kraj in druženje z moškimi je postalo vse njena služba. Ce ni bilo drugače, je prenočevala tudi v drvarnicah. Živila je pod zrakom, je povedala v svoj zagovor, potem ko so jo priveli pred sodnika za prekrške. Kako se da tako živeti, ni razložila. Sodniku je sicer rekla, da ji je žal, ker je pustila službo in bi se rada spet vrnila na svoje staro delovno mesto. Močno si je želela, da bi spet zaživila normalno in pošteno. Vendar je bila ta želja po vsej verjetnosti preslabotna, da bi se odzvala na dvakratno vabilo zavoda za zaposlovanje, da bi uredila vse potrebno za nastop službe v Svici. Prav tako se je niso prijele spodbudne besede socialne delavke, naj vendar zaživi drugačno življenje.

In konec zgodbe? Konca ni, je samo krog: zapor, ulica, zapor... Enomeščeni zapor je za sedaj edino zdravilo, ki ga pozna naša družba za ta pojav, pa še to zdravilo navadno ne učinkuje.

L. M.

Te dni po svetu

WASHINGTON, 15. novembra — Ameriški vesoljski strokovnjaki so povedali, da bodo ZDA prihodnje leto junija že lahko poslale na Luno dva vesoljca z vesoljsko ladjo Apollo 10.

TEL AVIV, 15. novembra — Izraelski obrambni minister Dajan je potrdil, da Izrael ne more več priznati izraelsko-arabskih meja, kakršne so bile pred junijsko vojno. Dajan je še dejal, da ima njegova država do teh področij ozemeljske zahteve.

RIM, 15. novembra — V Italiji se je končala 24-urna splošna stavka, v kateri je sodelovalo več kot 10 milijonov delavcev. Stavkujoči so zahtevali zvišanje pokojnin in popolno spremembo pokojninskega sistema.

BRUSELJ, 16. novembra — Na zasedanju zunanjih ministrov držav atlantskega pakta so opozorili Sovjetsko zvezo, naj se odreče uporabi sil, pa tudi vmešavanju v notranje zadeve drugih držav. Ministri so poudarili, da bi kakršnakoli sovjetska intervencija, ki bi neposredno ali posredno ogrozila položaj v Evropi ali Sredozemlju, ustvarila mednarodno krizo, ki bi imela hude posledice.

MOSKVA, 16. novembra — V Rim se je vrnila delegacija KP Italije, ki se je mudila na obisku v SZ. Dobro obveščeni krogi so ob tem obisku dejali, da je SZ skušala prepričati italijansko delegacijo o pravilnosti invazije na ČSSR, vendar so italijanski komunisti takšna prizadevanja zavrnili.

MOSKVA, 16. novembra — SZ je izstrelila v vesolje dolj največjo avtomatsko znanstveno kozmično postajo Proton 4. Postaja tehta okoli 17 ton.

NEW YORK, 17. novembra — Poseben odpislanec U Tan ta na Bližnjem vzhodu Gunnar Jaring namerava obnoviti stike z zunanjimi ministri Izraela, ZAR in Jordanije, kar naj bi po njegovem mnenju ublažilo krizo v regiji sveta.

BEograd, 17. novembra — Vse svetovne agencije potrjujejo, da je na vseh borzah zavladal preplah, ki izvira iz vse bolj trdovratnih govorov o revalvaciji zahodnonemške marke in devalvaciji francoskega franka.

SKOPJE, 18. novembra — V makedonskem glavnem mestu se je začel peti kongres ZK Makedonije, ki se ga udeležuje 400 delegatov in gostov.

Ljudje

Znano je, da je ameriški predsednik Johnson ob svoji odločitvi, da ZDA prenchaajo bombardirati Severni Vietnam, predlagal tudi, da bi se mirovnih pogovorov o Vietnamu v Parizu udeležili še delegacija južnovenamske osvobodilne fronte in predstavniki saigonskega režima. Samo prekinitev bombardiranja je ves svet sprejet z olajšanjem in upanjem, da se bo vojna v Vietnamu le končala. Predlogi za povečanje števila delegacij na pariških mirovnih pogajanjih so to upanje še povečali. Vendar kot je bil začetek lep in zelo obetajoč, pa je nadaljnji razplet dogodkov odkril nove težave.

Medtem ko so predstavniki južnovenamske osvobo-

V Parizu (še) nič novega

dilne fronte dopotovali v Pariz, kjer so se nameravali priključiti mirovnim pogajanjem, pa je Saigon takšno sodelovanje zavrnil. Predstavniki saigonske administracije so imeli v začetku zelo odklonilno stališče, kasneje pa so svoje mnenje o sodelovanju na pogajanjih v Parizu spremenili v precej čuden predlog. Uradni Saigon je namreč predlagal, da naj bi sodelovali v Parizu le dve delegaciji in ne štiri, kot je predlagal Johnson. Tako naj bi bili po mnenju saigonske vlade predstavniki južnovenamske fronte vključeni v delegacijo Severnega Vietnam-a, medtem ko bi saigonski predstavniki sodelovali v sklopu ameriške delegacije. Ob takšnih predlogih so se v ZDA razširile vesti, da je Johnson že pred predlogom za povečanje delegacij v Parizu vedel, da Saigona ne bo v francosko glavno mesto.

State department je takšne govorice takoj zanikal.

V zadnjih dneh pa se je začelo tajati tudi prejšnje trdno odklonilno stališče Saigona o sodelovanju na pogajanjih v Parizu. Tako je pred dnevi šef saigonskega režima Nguyen Van Thien izjavil, da se njegova vlada pogaja z ZDA, kako rešiti mirovna pogajanja v Parizu. Van Thieu je dejal, da se »mora rešiti vse na mireni, potrežljiv in razumevajoč način.«

Iz vsega tega lahko slutimo, da so Američani prepricali svoje vietnamske zavezniike, da morajo priti v Pariz. Po nekaterih ocenah si takšno ravnanje razlagajo z ameriško definicijo o »dveh taborih«. Saigon namreč ne prizava južnovenamske osvobodilne fronte kot enakopravnega partnerja na pogajanjih, podobno pa menijo tudi Američani, ki so prepricali Saigon, da se bodo v

Parizu pogajanja praktično nadaljevala med ZDA in Saigonom na eni strani ter DR Vietnamom in FNO na drugi strani. S tem bi naleteli na zanimiv paradoks, ko bodo Američani in njihovi saigonski zaveznički imeli četverino pogajanja kot pogovore med dvema taboroma, Severni Vietnam in FNO pa kot enakopraven pogovor štirih partnerjev.

Ce pustimo takšna ali drugačna ugibanja ter različne kombinacije ob strani in se osredotočimo na dejstvo, da bo tudi Saigon prišel v Pariz, potem lahko zapisemo, da se oblačno nebo vietnamskega neba jasni. Od odkrito srčnih namenov in želja vseh delegacij, ki naj bi sodelovali v Parizu, pa je odvisno, ali bodo prizadevanja rodila sadove ali ne. VIII G.

in dogodki

O fantu, ki je hodil po rokah

Blejci so upravičeno ponosni na telovadca, ki se smelo vzpenja po strmi lestvi proti vrhu. Prav gotovo bo prispel tja, ker je borben in vztrajen.

Pri nas doma doživljamo svetovno in druga prvenstva ter olimpijske igre na poseben način. Moji mamini namreč vsakokrat prinese pismo noša razglednico s pozdravi in podpisom najboljih slovenskih telovadcev. To ji pošilja njen nekdajni učenec Janez Brodnik. Razglednica potem nekaj dni rompi iz rok v roke, pogleda jo vsak naš obiskovalec. Mama seveda ob tem radakaj pove o tem učencu. Pri tem se ji oči kar svetijo. Pravi, da je bilo menda v drugem razredu, ko so učenci prinesli v šolo spričevala s podpisom staršev. Janez je sedel v klopi kot kupček nesreče in gledal predse. »No, Janez, kje imaš spričevalo?« je vprašala učiteljica. »Koza ga je pojedla,« je odgovoril obupani učenec. Med smerhom je potem pripovedoval, da je položil knjižico na klop-

pred vežnimi vrati, mimo pa je prišla domača koza in jo začela žvečiti.

Na Janeza tudi mene vežejo lepi spomini. V blejsko šolo je hodil nekaj razredov pred meno. Vsi smo ga že takrat občudovali in mu skoraj zavidali besede pohvale, ki so še tako nerade iz ust našega strogega telovadnega učitelja. Vedeli smo, da je Janez izreden telovadec, če ga pohvali in nam ga daje za zgled tovariš Bine Završnik.

Med poletnimi počitnicami smo mladi planinci z Bleida nekaj let po vrsti letovali v Lipanci, na Rudnem polju, v Rakovem Škocjanu in tudi ob morju. Vselej sta bila z nami Janez in njegov mlajši brat Branko, a starejši brat Jože je bil nekaj let predsednik mladinskega odseka. Janez si je vedno upal splezati na najvišjo skalo, z njim je bilo varno iti na Debelo peč in celo na Triglav. Pri jugovzhodni telovadbi nas je poštano upetal sam pa menda ni bil nikoli utrujen. Naša skrbna kuharica ga je po-

znala tudi po tem, da ji ni nikoli odrekel, če ga je prosila, naj ji pomaga pri tem ali onem delu. Zato pa je zanj vedno prihranila kak priboljšek. Kadar je potrebovala njegovo pomoč, je vedela, kje ga bo našla. Na ravnici je zagledala gručo otrok, sredi nje pa so se kmalu pokazala velika stopala - Janez je delal stojo. Ker je bilo v taboru več Janezov, je bil Brodnik tisti, »ki hodi po rokah«. Vedno je bil bolj redkobeseden, le smejal se je rad in njegov smeh je bil nalezljiv. Zares, čudoviti so bili dnevi, nepozabni večeri, ki smo jih preživili v šotorih ob pogovorih, sanjarili o športnih uspehih, o vzponih na HIMALOJO. Morda je sanjaril tudi Janez, a nam tega ni povedal, ker smo bili mlajši od njega.

Sedaj vem, da je bil že takrat nenavadno skromen in tak je še danes. Pri Brodnikovih so živelii vedno skromno, a bili so srečna družina. Spominjam se, da je oče Jožko vsako leto enkrat porabil nekaj dni svojega dočista in peljal svoje tri fanante na Triglav. Mati Minka jim je v nahrbtniku dala veliko štruco kruha in skodelico domače zaseke, pa morda še kako jabolko ali hruško. Da, tudi v hrani so bili vsi skromni, zato pa so fantje čvrsti in zdravi. Očeta sicer muči operirani želodec, a za take primere ima Brodnikova mama vedno pri roki domača zdravila. Že večkrat sem jo srečal, ko je mladostno stopala proti Homu, Golfu, v Zako in iskal Šipkove jagode, materino dušico, močvirsko deteljo in ne vem, kakšna zelišča še.

Brodnikova oče in mati rada pripovedujeta o svojem Janezu, a nikoli ga ne hvali-

Janez Brodnik

Ljubiteljem knjig — knjige v dar!

Pri nakupu knjig v vrednosti 20 N din boste prejeli še eno knjigo. Pri nakupu nad 50 N din pa dve knjigi.

Izredna ugodnost, ki jo velja izkoristiti od 14. novembra do 31. decembra 1968.

OBISKITE NAS! Mladinska knjiga Kranj

ta. Vesela sta, kadar se njun olimpijec vrne domov, še bolj pa sta srečna, kadar se pri Brodnikovih oglasi še katere od Janezovih tovarišev. Vseč jim je njihovo prijateljstvo in resnično tovarstvo.

Mnogo nas je, ki imamo Janeza radi, precej pa nas je tudi, ki ga ne bomo nehal občudovati in mu želeti uspehov, ker tako dobro poznamo njegov plemeniti značaj.

U. Stare

10

»Srežant Collins je nekaj trenutkov po eksploziji opazil odprt športni voz, ki je drvel po Wesley Streetu, in je zaživil alarm. Policist Wincer je še videl, kako je voz zavil v stransko ulico, nato pa izginil, kot da se je vdrl v zemljo.«

Flagg je molče vlekel pipo. »Tolpa Sov, to je koi na dlanu,« je dejal končno. Dva sposobna moža smo izgubili, Newall. Gage včeraj ni oddal nobenega poročila več?«

Newall je zanimal.

»Velika škoda!« Flagg je gledal za dimom, ki se je dvigal iz cigare. »In kaj je s Petrom Raeom? Sinoč je še govoril z Gagejem.«

Newall je pripravoval svojemu predstojniku o slučaju srečanju v Meglene n krogu in kasnejšem napadu na taksi. Flagg je v velikih skrbnih poslušal poročilo.

»Ti potepuh postajajo predzni, toda to bodo draga plačali. Gage je moral izslediti nekaj važnega.« Pogledal je na uro. »Zdajle moram na razgovor k šefu. Medtem pa vzemite voz in pripeljte Petra Raeja sem, rad bi govoril z njim.«

»Pohitel bom,« je dejal sargent Newall in se poslovil. Flagg pa je še nekaj časa sedel pri mizi in razmišljal. Ta primer, ki ga je bil še pred kratkim prevzel, bo zahteval od njegovih kriminalističnih sposobnosti največjih naprov, tega se je zavedal.

Končno ga je iz razmišljanja predramil Poole s poročilom, da ga šef pričakuje. Nejedoljen je vstal in odšel k šefu, kjer je že našel svojega dolgoletnega tovariša, višjega inspektorja Saleja.

Polkovnik French je bil vitez, eleganten mož, nekdanji častnik in zdaj ugleden in zaslužen upravni uradnik. Pоздравil je Flaggga in mu prudil stol.

»Sedite, Flagg in si mirao vtaknito svoj ogorek v obraz. Naprosil sem prav tako višjega inspektorja Saleja, naj pride k meni, da bi slišal njegovo mnenje. Kaj pravi e k tem novim nasilnim zloncem?«

Sale si je očvidno o vsej zadevi učvaril čisto svete mnenje. »To je treba prištevati k najhujšim primanjom nasilja, kar se jih sploh morem spomniti,« je dejal ogoren. »Se poslašajo gangsterji že tako predzni, potem je

skrajni čas, da jim z vso silo stopimo na prste.«

French se je sarkastično nasmehnil. »Na primer, kako?«

Sale se je v zadregi popraskal po bradi. »Predvsem zelo pomnožiti oddelek uradnikov in se več ustavilo se mu je in je umolknil. Toda je le moja skromna misel — saj se Flagg ukvarja s to zadevo.«

»Da, to je res,« je potrdil polkovnik French. »Pooblastili smo Flaggga, ker Combes in Gold nista dosegla nobenega uspeha, Marigold pa je odšel.«

Sale je naglo pogledal šefa. »Kako, tudi Marigold je imel nalogo rešiti uganko Tolpe Sov?«

»Vsekakor,« je odvrnil French suho. »Vi ste bili tedaj v Franciji, Sale. Prvih sedem ali osem mesecov je preiskavo vodil Marigold in od njega jo je potem prevzel Combes.« Bobnal je s prsti po mizi. »Sila zoprana zadeva! V vsem, kar ukenete, ste vedeli popolnoma svobodni, Flagg, toda če bi potrebovali nasvetu ali pomoč, se obrnite na Saleja. Ta afra z ročnimi bombami bo dvignila obilo prahu. Davi sem že prejel od notranjega ministrstva

ukaz, naj mu pridem še pred zasedanjem parlamenta osebno poročat.« S pogledom je pozval debelega uradnika: »No, Flagg, povejte nam kaj o tem!«

Višji inspektor Flagg je govoril kakih deset minut in razlagal svoje stališče, medtem ko sta ostala dva pazljivo poslušala. »Mislim, da imate prav, Flagg,« je poklical Sale, ko je Flagg končal. »Popolnoma nove metode in doslej čisto nenavadna tehnika. Če bi vsaj enega tehničev mogli prijeti . . .«

»Nikogar ne moremo prijeti,« ga je prekinil Flagg, »kajti nikomur ne moremo ničesar dokazati.« Potisnil je roke v žep. »Na sled sem poslal Gageja, enega naših najboljših uradnikov, pa so ga Sovje ravno zaradi tega spravile s poti!«

»Mislite, da je kaj odkril?« je vprašal polkovnik French. »Mogoče, je previdno odvrnil Flagg. »V dveh ali treh dneh vam bom lahko poročal o tem. Najprej pa moram slišati, kaj bo povedala neka priča, ki sem jo dal poklicati in ki me najbrž že čaka. Če me torej ne potrebujete več, bi šel spet na delo.«

Polkovnik French je »No prav, Flagg, prosim ročajte mi sproti vsak kako poteka zadeva!« čan sem, da se tudi nemestu zelo zanimata.

Višji inspektor Flagg je zelo zamišljen vrnili v sobo. Iz težkih novembrov oblakov je lilo, nad njim se je vlačila siva maga. Flagg je podregal v ogromnem kaminu, se udobno zložil naslonjač in segel po prljeni cigari, ko so se ovrata.

»Kar naprej,« je slišal Flagg glas in na ta pospolil v sobo Peter Radov.

Flagg ga je pogledal, je torej tisti slavnih časov, ki ga ves svet poskuša riti. Kot vidim ste svet življaj kar dobro pre Njegove svetle, ostre opazovale mladenice. »Nemiri je že vse povedal, da te si stol in sedite!« Peter je ubogat prijet najblžji in ga postavljal blizu Njega, ki je sedel ob kamnu, stegoval dolge noge proti njemu.

»Včeraj ste bili teda Dargiju, kot sem slišal, nadaljeval Flagg. »Zakaj ste šli k njemu?«

Strogo kaznovanje

Presajeno srce živi le pet let

Slavni kirurg dr. Barnard je povedal, da presajeno srce lahko živi v tujem telesu le kakih pet let, nato pa odpove. Bolniki s preajenimi senci, pri katerih je operacija uspela, sicer žive normalno, vendar pa nihče ne more vedeti, kako do go bodo živeli. Presaditev srca je torej trenutna pomoč bolniku. Philip Blaiberg je bil

tako bolan, da bi živel še kak teden, zato mu je dr. Barnard s presaditvijo srca podaljšal življenje. Pri tem pa ni važno, ali je srce mlado oziroma je darovalec star. Novo srce vzdrži le pet let zato, ker pride v okolje, ki je že prej kvarno vplivalo na srce. Zato se tudi novo srce prej ali slej poškoduje in odpove.

Škodljiv konec tedna

Trditev, da je naš tako imenovani vikend škodljiv, se zdi za lase privlečena. Na to idejo so prišli nekateri nemški zdravniki, ki so preučevali več ljudi ob preživljjanju dveh prostih dni ob koncu tedna. Zdravniki poudarjajo, da potrebujejo človeški organizem redne kratke premore za počitek in bivanje na svežem zraku. Za to pa je dovolj nočno spanje in enodnevni počitek. Posebno

nevarno je neprestano umsko delo brez vsakega gibanja. To brezdelje z le najnajnejšimi gibimi, kot je sedanje v avtomobilu, počasi, a vztrajno manjša delovno sposobnost in moč. Dolgi vikend je, kot pravijo zdravniki, predlog za navadno brezdelje in prekratki za pravi počitek. Posledice takega življenja so nesporostenje, motnje v krvnem obtoku in celo infarkt.

Pevski maraton

Argentinski pevec Leo San diego je priredil koncert, na katerem je v desetih urah zapel več kot tisoč pesmi in to brez odmora. Ob koncu koncerta je pevec omedel. Poslušalci so poklicali zdravnika in, ko si je pevec čez nekaj časa opomogel, je iz hvaljnosti zapel še nekaj pesmi.

Miha Klinar: Mesta, cesarstvo

Domov

III. DEL

Tako je mislil lani, ko je bil v vodnjaku in z daljnogledom opazoval unicev pet tisoč topovskih žrel na odseku fronte, in ko si je rekel: kako veličastno spremljivost užival grozljivo lepoto morja! njegovim ukazom in volji ter se pri tem je zaklel, da z morjem ognja in dima ter bruhot zemlje pokopljše svoje sovražnike njegovi vojaki brez strela dosegli sovražnike v raztegnjenih bojnih vrstah korakali naprej. Ko se to ni zgodilo in so po tisti veliki jaki, kakor da bi jih kosilo, padali, se prekove črte in močno zdesetkanli v nekajurni sto metrov ozemlja, ni občutil, da pred smrt živi ljudje, marveč ga je navdajalo s tu ljudje uresničujejo njegovo voljo in ga tako potrjujejo in priznavajo za nejnjivo usodo.

Sele v Miramaru se je zavedel, da bi ko bi ti ljudje nekega dne odpovedali počitek, da je vsilila cesarska oblast v roke, obrnula cesarski oblasti, v kateri bi prav lahko posloval sovražnika, ki jih je prisilil v vojsko in k

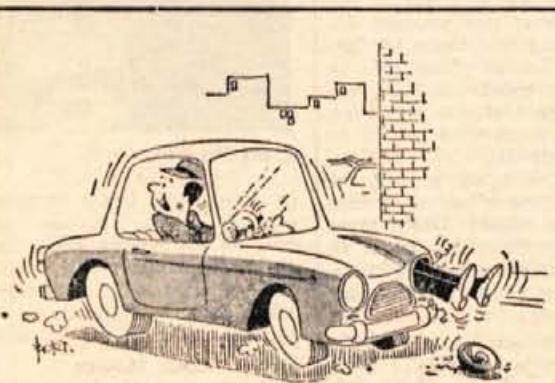
Prav lahko bi spoznali, da sovražnik stoji v njihovi lastni deželi in da bi bilo zato da obrnejo fronto hrbet in obrnejo puško k so mu jih vsilili.

— DER FEIND STEHT IM EIGENEN v Miramaru zbal, da bi se moglo tudi kaj

In ko se je nekaj podobnega se isto podložniško usodo, še bolj možna in tudis slutnja, ki jo je v njem prebudila tista nevno. Maksa Ferdinanda polotil strah, da bi lahko prišlo do revolucije v njegovem habitatu. Maksa Ferdinandova polotila strah, da bi ga revolucionarji prav tako lahko poslušali.

Zival iz pradavnine

Nekaj okamenelih kosti dinozavra, ki je živel pred 160 milijoni let, in je bil — kot so ugotovili po prvih raziskavah — dolg kakih petnajst do dvajset metrov, so našli v kamnolому vzhodno od angleškega mesta Stamforda. Strokovnjak londonskega naravoslovnega muzeja je ocenil najdbo kot veliko redkost. Ni izključeno, da gre za doslej neznano živalsko vrsto.

— Strela, si videl tisto svetlolasko?

Kaj menijo tržički občani o samoprispevku?

Da bo v nedeljo v Tržiču referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka za gradnjo novih šol in popravilo že obstoječih šolskih poslopij, najbrž ni treba v Tržiču nikogar spraševati. Vsakdō, ki ga pot tako ali drugače zanese v Tržič, opazi lepake, ki pozivajo volivce na volišča. S tem, da smo nekatere izmed tržičkih občanov vprašali, kaj menijo o samoprispevku za nove šole, smo hoteli dobiti vsaj površno sliko razpoloženja Tržičanov. Ceprav smo ustavili le nekaj Tržičanov, pa nam nihov odgovori dovolj jasno povedo, za kaj bodo na voliščih v tržički občini glasovali.

V Križah pri Tržiču, kjer je predvidena gradnja nove šole, smo najprej ustavili invalidsko upokojenko Terzijo Klimovec. Takoče nam je odgovorila: »Ker imam tudi sama otroka, ki že hodi v šolo, vem, da je sedanja šola v Križah premajhna. Vem tudi, da otroci ne morejo dobiti dočenega znanja, če imajo za učenje slabe pogoje. Zato bom vsekakor glasovala za«.

● Marta Primožič, gospodinja iz Križev: »Zadnje dni sem o referendumu precej slišala in prepričana sem, da bo uspel. Mislim, da nobeden izmed staršev ne bo mogel glasovati proti, kajti vsi vemo, da se bodo otroci lahko dobro učili le v primernih šolah.«

● Ivanka Perko, delavka iz Pristave: »Samoprispevki je potreben, zlasti še, če občina sama ne zmora denarja za nove šole. Zato bom tudi jaz glasovala »za«.«

● Marija Petrinec, tkalka iz Križev: »Kot večina naših občanov menim, da je samoprispevki potreben in da bodo naši otroci s tem dobili nove šole.«

Po načrtih bodo tudi v Bistrici pri Tržiču zgradili novo šolo s sredstvi samoprispevka. Kaj menijo Bistrčani o samoprispevku?

● Marija Istenč, tkalka iz Bistrice: »Ker moji otroci že hodijo v šolo, bi rada videla, da bi imeli šolo v Bistrici. Za to podpiram akcijo za gradnjo novih šol.«

● Jože Snubelj, gumar, iz Bistrice: »Strinjam se z referendumom za samoprispev-

vek in bom v nedeljo glasoval za. Vem, da bo moj otrok s tem dobil lepše možnosti za vsakodnevno učenje.«

● Anton Košir, poslovodja samoposstrežne trgovine v Bistrici: »Vprašujete me, če je samoprispevki potreben? Prav gotovo da je, saj se danes nekateri otroci uče v nemogočih razmerah. In kdor ve, da otroci za svoje učenje potrebujejo primerne šole, potem ne more glasovati drugače kot »za«.«

● Nikola Djukanović, upokojenec iz Bistrice: »Vem, da morajo imeti otroci primerne šole in zato bom glasoval za samoprispevki.«

Na koncu pa si oglejmo še mnenja samih Tržičanov:

● Fani Štefe, gospodinja: »Vsak bo rad dal prispevki za šole, ker vemo, da otroci potrebujejo dobre šole. Vendar pa obenem želimo, da bo ta denar res šel za šole in ne za urejanje drugih problemov.«

● Tinca Avsec, upokojenka: »Vemo, da je problem šol pereč zlasti v Križah in

ne bo veliko negativnih glasov.«

● Marjan Gradišar, trgovski pomočnik: »Idejo o uvedbi samoprispevka je treba samo pozdraviti, vendar je treba občanom zagotoviti, da bodo nove šole zgrajene tako kot je treba, da se ne bo ponovil primer Grajzereve šole.«

● Milan Slatnar, mizar iz Pristave: »Zdi se mi, da drugače kot s samoprispevkom ne bomo mogli rešiti šolskega vprašanja. In če se bomo tega vsi zavedali, potem bo referendum prav gotovo uspel.«

● Kristjan Kokalj, načelnik oddelka za družbene službe pri občinski skupščini: »Kdor pozna sedanje šolske razmere v tržički občini in kdor želi lepo prihodnost našim otrokom, potem po

mojem mnenju v nedeljo ne bo mogel drugače glasovati kot »za«. In še nekaj, če bo referendum uspel, potem bomo koristi vsega tega kmalu občutili.«

● Irma Tanacek, upokojenka iz Tržiča: »Ker tudi moj sin že hodi v šolo, želim, da bi mu bilo učenje lažje. Temu pa bodo nove šole gotovo zadostile.«

Tako menijo torej prebivalci Križev, Bistrice in Tržiča. Ceprav v naši anketi nismo mogli zaleti vseh, ki bodo šli v nedeljo na volišča, pa nam nihov odgovori pričajo, da se zavedajo porečega problema šolskih prostorov v občini. In če bo večina menila tako kot naši anketiranci, potem ni nobene bojazni, da nedeljski referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka za gradnjo novih šol ne bo uspel.

V. G.

Pred tržičkim referendumom o gradnji novih šol

posvetu direktorjev delovnih organizacij in predstavnikov samoupravnih organizacij, prejšnji mesec pa tudi na zborih volivcev v tržički občini. Vsem tem razpravam je sledila še seja aktivna članov ZK iz vrst prosvetnih delavcev, posvet direktorjev tržičkih osnovnih šol, posvet sekretarjev krajevnih odborov SZDL, seja aktivna mladih članov ZK in posvet s predsedniki krajevnih skupnosti in krajevnih odborov SZDL. Temeljna izobraževalna skupnost je poleg omenjenih na log sprejela še svoj delovni program, ki je obsegal sklic roditeljskih sestankov, pisanje šolskih nalog s podudarkom na gradnji novih šol, nalogo, da bodo otroci pred referendumom raznašali propagandni material in da bodo v petek, 22. novembra pripravili manifestativni pohod vseh učencev osnovnih šol. O pripravah na referendum so razpravljali še predsedstvo ZZB NOV skupaj s predsedniki krajevnih organizacij, občanski komite zvezne mladine s predsedniki aktivov na terenu in delovnih organizacij ter upravnimi odbor državnih upokojencev v Tržiču.«

»Ali nam lahko naštete, kje vse so v tržički občini razpravljali o referendumu?«

»Najprej je bil posvet s predsedniki krajevnih skupnosti, sledile so mu javne tribune v krajevnih organizacijah SZDL. Septembra je o referendumu razpravljalo predsedstvo občinskega sindikalnega sveta ter njegovi trije strokovni odbori, še prej pa so o referendumu razpravljali tudi predsedniki sindikalnih podružnic. Referendum je bil glavna točka razprav na nekaterih sejah občinske konference ZK, na

»In kako bo referendum v nedeljo potekal po tehnični plati?«

»Vsi občani, ki so vpisani v volilnem imeniku, bodo glasovali na 28 voliščih, izjemo tistih, ki so na delu v tujini, na službenih potovanjih ali na služenju vojaškega roka. Posebno skrb smo posvetili kadrovski sestavi odborov, saj smo prepričani, da je od njih v velik meri odvisen rezultat glasovanja.«

V. Guček

Razgovor s predsednikom SZDL Tržič o referendumu Obsežna politična akcija

V nedeljo, 24. novembra, bodo občani tržičke občine na referendumu odločali, ali bodo v prihodnjih petih letih plačevali samoprispevki za gradnjo novih šol in za popravilo sedanjih šolskih poslopij. Idejo o referendumu za uvedbo samoprispevka je sprejela na eni svojih sej občinske konference socialistične zveze v Tržiču. Zato nakičuje, da smo obiskali predsednika občinske konference SZDL v Tržiču Lovra Cerarja in mu pred bližnjim referendumom postavili nekaj vprašanj.

APRILA IDEJA O REFERENDINU

»Tovariš predsednik, ali nam lahko opišete delo organizacije SZDL in posebno še občinske konference?«

»Na svoji tretji seji, 24. aprila 1968, je občinska konferenca SZDL razpravljala o

gradivu, ki je opisovalo stanje šolskih prostorov v naši občini. Člani občinske konference so po temeljiti razpravi sklenili predlagati občinski skupščini, da razpiše referendum za gradnjo novih šol in ureditev starih šol. Takšno stališče je konferenca zavzela predvsem zaradi dejstva, da denarja za nove gradnje nimajo, da bodo dobiti nikjer, najmanj pa iz proračuna občinske skupščine.

Občinska skupščina je obravnavala predlog SZDL na svoji seji majna in odborniki obeh zborov občinske skupščine so predlog soglasno podprt. Skupaj s sprejetjem omenjenega predloga so odborniki tudi dali nalogu upravnemu organu pri občinski skupščini, da izdelava programe za nove gradnje in adaptacije starih šol. Rok za izdelavo tega programa, pri njem so sodelovali svet za

kulturo in prosveto, svet za družbeni plan in finance, zavod za prosvetno-pedagoško službo in pristojni republiški strokovni organi, je bil do 1. septembra.«

»Najbrž je obsežnost gradiva in same akcije za izvedbo referendumu zahtevala neki koordinacijski organ. Kaj je socialistična zveza storila v zvezi s tem?«

»Da bi celotna akcija potekala po enotnem programu, smo 16. septembra ustanovili poseben politični odbor, katerega naloga je bila v razlagi gradiva na terenu, delovnih organizacijah, šolah in sploh povsod, kjer so bile razprave o referendumu. Že na svoji prvi seji je politični odbor izdelal konkreten program političnih priprav za referendum in z datumom točno določil, do kdaj morajo biti posamezne naloge opravljene.«

»Ali nam lahko naštete, kje vse so v tržički občini razpravljali o referendumu?«

»Najprej je bil posvet s predsedniki krajevnih skupnosti, sledile so mu javne tribune v krajevnih organizacijah SZDL. Septembra je o referendumu razpravljalo predsedstvo občinskega sindikalnega sveta ter njegovi trije strokovni odbori, še prej pa so o referendumu razpravljali tudi predsedniki sindikalnih podružnic. Referendum je bil glavna točka razprav na nekaterih sejah občinske konference ZK, na

POTROŠNIKI KRAJNA!

Obiščite novo prodajalno prehrabenega blaga v nebotičniku. Solidno vas bomo poskrbeli s prehrabbenim blagom v izvirnem pakiranju, kupili boste nekaj blaga, kruh, mleko ter express kavo. Prodajalna je odprta dnevno od 7. do 19. ure, v nedeljah pa od 8. do 11. ure. Za nakup se priporoča Mercator prodajalna v Kranju.

Mercator

lahko vse vrste delikatesnega blaga, kruh, mleko ter express kavo.

Prodajalna je odprta dnevno od 7. do 19. ure, v nedeljah pa od 8. do 11. ure.

Za nakup se priporoča Mercator prodajalna v Kranju.

Dvajset let Almire

V soboto popoldan je ravnovrški kolektiv Alpske modne industrije ALMIRA praznoval 20. obletnico obstoja. Tudi ob tej priliki ni pozabil povabiti na proslavo vse doseganje upokojence. Sploh je ta kolektiv do upokojencev zelo pozoren. Ze četrto leto povrsti se upokojenci iz tekočega leta povabi za dan republike, 29. novembra, na zakusko in se jih posebej obdar.

Klub skrajno slabim vremenskim razmeram se je udeležilo zpora prek 300 članov kolektiva tudi iz najoddaljenejšega obrata v Novi Gorici. Zbranim samoupravljamcem je spregovoril o razvoju podjetja, trenutnem stanju in perspektivah direktor Miro Kavčič. Opisal je poslovne dogodke, ki so Almira pripeljali v sam vrh najbolj priznanih trikotažnih proizvajalcev Jugoslavije. Prav v jubilejnem letu se je Almira še posebej izkazala. Na oktobrskem mednarodnem »SEJMU MODE V SVETU« v Beogradu so prejeli najvišje priznanje ZLATO KOSUTO, ki je Almiri še bolj utrdila že tako visok renome bodisi na domačem ali tujem tržišču. Za ta uspeh je zbrani kolektiv z močnim aplavzom nagradil svojo kreatorsko akademskega slikarja tov. Gabrščik Vesno in njene najozje sodelavke iz vzorčnega oddelka.

Ob ustanovitvi pred 20 leti je ta kolektiv razpolagal le z 2.400.000 \$ din poslovnega sklada in je izključno z lastnimi sredstvi dosegel v jubilejnem letu le nekaj tisočakov manj kot miliardo celotnega kapitala.

Obratna sredstva, ki predstavljajo prek polovico vsega kapitala si že domala sam finančira, saj predstavlja lastni vložek v vseh razpoložljivih obratnih sredstvih celih 88 %. Pri tem moramo omeniti, da je komaj 4 leta nazaj predstavljal vložek tovarne v obratna sredstva vsega skupaj le 35 %. Kljub temu je v zadnjih letih kolektiv z lastnimi sredstvi rešil vso modernizacijo oz. vlaganja v investicije in je danes praktično brez anuitet za vložke v opremi in ima le majhne anuitete v gradbeni dejavnosti.

Posebno kritično je bilo za Almire leto 1963 po hudi krizi iz leta 1962, ko niti integracijski proizvodi najprej s tovarno Sulkno Zapuže, zatem s Tovarno čipk in vezenin Bled niso uspeli rešiti krize, temveč se je rezultat še poslabšal. S ponovno osamosvojitvijo je v slabih 4 letih kolektiv dosegel visoko stopnjo rentabilnosti, saj je stopnja rasti od 1964—1966 rasla v celotnem dohodku za 28 %, v ostanku dohodka za 80 % in v osebnem dohodku za 55 %, ter se s tem povzpel po rentabilnosti na sam vrh trikotažnih proizvajalcev

v Jugoslaviji. Osebni dohodki so sicer v letu 1968 padli za 3 %, to pa iz razloga, ker se tovarna ne more odpovedati vlaganjem v obratna sredstva, bančni sistem pa ne dovoljuje večjih kreditov, da bi se s tem lahko bolj sprostila sredstva za osebne dohodke.

Prizadevnost vseh članov kolektiva je očitna, saj skuša kolektiv izključno s prizadevnostjo nadomestiti boljšo tehnično opremljenost, ki ni redka v konkurenčnih tovarnah, predvsem drugih republik. Zato teče proizvodnja v nekaterih obratih v 4 in v 3 izmenah. Prav iz teh razlogov klub volji kolektiva, da ukine 4. in 3. izmeno, ker so le-te sestavljene izključno iz žensk, ne more realizirati dokler ne zamenjamo zastarele stroje.

Veliko pozornost kolektiv posveča tudi družbenemu standardu članov, saj je v slabih 4 letih kupil prek 40 stanovanj in usposobil z individualnimi krediti v novogradnjah ali adaptacijah nadaljnih 25 stanovanj.

V govoru se je direktor dotaknil tudi trenutnega položaja in dejal, da bo letošnji poslovni rezultat klub hudi konkurenčnosti na domačem tržišču in nizkih cen na tujem tržišču relativno ugoden. Asortiman artiklov je zelo dober in je celo v nekaterih artiklih tako veliko povpraševanje, da tovarna ne zmore ustreči željam trgovske mreže. To predvsem velja za artikle iz svetovno priznane kvalitete atnigleskega shetland materiala, ki ga Almira uvaža naravnost iz Anglije.

Ti artikli se namreč po končanem pletenju in konfekciji v Radovljici v predzadnji fazi apretirajo v zelo priznani tovarni v tujini.

Nadaljnji razvoj Almire je odvisen izključno od hitrega vlaganja v investicijsko opremo — modernizacijo, ki bo v dveh že moderniziranih obratih predstavljal dopolnilo obstoječemu strojnemu parku, v drugih dveh obratih pa zamenjavo obstoječega, sicer neiztrošenega, vendar zastarelega strojnega parka. Enako je nujna čim hitrejša koncentracija vseh treh obratov v Radovljici na že odbreni lokaciji.

Vsa ta vlaganja so precej odvisna od bančnih institucij, koliko in v kakšnem roku bodo sposobne realizirati ta program, ker ekonomski pogoji tudi za večje kredite v Almire obstojajo.

V slavnostnem delu zboranja je govoril tudi predsednik občinske skupščine občine Radovljica tov. Stanislav Kajdič. Podprt je politično podjetja na vseh področjih, posebno v kadrovski politiki, kateri Almira posveča dokaj, njo skrb, saj je v slabem desetletnem razdobju povečala število strokovnih kadrov iz 10 na prek 40 in danes že razpolaga s kadri iz tekstilne

fakultete I. in II. stopnje, bodočimi inženirji, s kadri iz visoke šole za organizacijo dela ter ekonomske fakultete.

Proslavi je prisostvoval tudi republiški poslanec tov. Franc Jere, ter predsednik občinskega sindikalnega sveta tov. Siftar ing. Drago.

Ob zaključku svečanosti je direktor podjetja v imenu samoupravnih organov razdelil 59 samoupravljavcem za njihovo nepreklenjeno delo v tovarni ročne ure.

V okviru obletnice so bila pretekli teden športna tekmovalja, tekmovali so v strešjanju, kegijanju in nogometu s tekmo med debelimi in suhiimi.

V nadaljevanju proslave je zasedal občni zbor sindikalne podružnice, kjer so izvolili novo sindikalno vodstvo, spejeli pravilnik in program dela ter razdelili nagrade zmagovalcem in zmagovalnim ekipam v tekmovalju.

Kmalu dolgoročni plan razvoja kmetijstva v občini Škofja Loka

Pomanjkanje strokovnjakov in mehanizacije

Škofja Loka sodi med tiste naše občine, kjer je delež kmetijstva v celotnem gospodarstvu razmeroma zelo visok. O tem zgovorno pričajo naslednji podatki: s kmetovanjem se bavi 23 odstotkov aktivnega prebivalstva; po ljudelstvu in živinoreja ustvarjata 13 do 15 odstotkov narodnega dohodka v občini ter 17 odstotkov (za 750.000 ameriških dolarjev) izveza; od 46.756 hektarov, kolikor meri občina, odpade na obdelovalne površine ter pašni. 17.022 hektarov (36,4 odstotka); več kot štiri petine obdelovalne zemlje je v rokah privatnikov.

Analiza teh sicer suhoperških števil nam pokaže, da je kmetijstvo v škofjeloški občini izredno zaposleno, stihijsko, in da bi moral biti njegov delež v narodnem dohodu mnogo večji. Prav zato so se že lani lotili sestavljanja dolgoročnega programa razvoja kmetijske dejavnosti, ki pa bo gotov še prihodnje leto. Studio pripravlja več specializiranih komisij. Vsebovala naj bi analizo sedanega stanja, mesta in pomen kmetijstva, bodoči razvoj posameznih vej, odnos med privatnim in družbenim sektorjem ter načrt za enotno, skladno in kompleksno kmetijsko politiko — seveda ob upoštevanju tehnoloških, geografskih in prirodnih značilnosti v občini.

Na oddelku za gospodarstvo so nam povedali, da ne kaže čakati še leto dni preden bljaj ukrenill. Določene stvari zahtevajo takojšnje

Med nezaposlenimi prevladujejo mladi

O nezaposlenosti na področju škofjeloške občine na raznih krajinah in forumih različno ocenjujejo in pogosto kažejo nasprotujoča si stališča. Znano je, da je po uvedbi gospodarske reforme začela brezposelnost naraščati. Na drugi strani pa je tudi znano, da se v zadnjem letu, ko na splošno opažamo vse večjo aktivenost gospodarstva, pojavlja v nekaterih delovnih organizacijah potrebe po kreditih, ki zaradi po manjkanja ustreznih ljudi ne morejo biti pravočasno in ustreznost pokrite. Opravičeno je torej vprašanje, kakšna je in kaj pravzaprav predstavlja nezaposlenost v naši občini.

Trenutno je pri Komunalnem zavodu za zaposlovanje Kranj — ekspozitura Škofja Loka pripravljenih 150 oseb. Večina teh predstavlja ženske (56,7 odstot-

ka), ostalo pa moški. Stevilo nezaposlenih predstavlja 1,7 odstotka zaposlenih v vsej občini in 0,6 odstotka vseh prebivalcev. Glede na te podatke vprašanje nezaposlenosti ni tako vzemirljivo. Veliko bolj vzemirja sestavljajo nezaposleni.

Področje škofjeloške občine lahko delimo pri zaposlovanju na Škofje Loka z okolišem, Poljansko dolino in Selško dolino. Med temi tremi enotami so občutne razlike. Od 150 prijavljenih brez začetne pozitivne jih je 96 iz Škofje Loka, 49 iz Poljanske doline in 5 iz Selške doline.

Od 150 prijavljenih jih je 64 mlajših od 18 let (43 iz Škofje Loka, 21 iz Poljanske doline). Med 19 in 25 letom jih je 35, nekoliko več jih je med 26 in 45 letom in 9 nad 46 let.

Ti podatki nam kažejo, da je nezaposlenost domena mladih, saj je kar 66 odstotkov oseb v tisti starostni dobi, ki jo že označujemo z mladine. Večina teh ljudi ni bilo še nikdar zaposlena, saj jih 77 še prvič zaposlilev. Kakor smo že omenili je nezaposlenost v glavnem na področju mesta Škofje Loka in na področju Poljanske doline medtem ko je v Selški dolini skoraj ni.

Vsekakor je zelo zanimiva izobražbena struktura prijavljencev. Kar 65 (43,3 %) jih ima le šest razredov in manj. Nadaljnih 33 (22 %) jih ima sedmi in osmi razred osnovne šole, 65,3 % oseb je torej brez strokovne usposobljenosti. Vzemirljivo je, da je večina teh mlajših od 18 let in da med njimi prevladujejo fantje.

Nezaposlenosti visokih strokovnih kadrov na področju občine ni. Z višjo sta le dva kandidata (kemijski inženir in predmetni učitelj). Nekaj več je oseb s srednjim strokovno šolo (4 tekstilni tehniki, 2 kemijska tehnika, 2 strojna tehnika, 2 matematika, 2 gimnazije, 2 zobotehnika, kemijski tehnik in elektrotehnik). Pri teh je brezposelnost nepotrebljena, saj si je težko predstavljati, da takih kadrov ne bi potrebovali. V skupini nižje strokovnih oseb so tri administratorka z dvouletno administrativno šolo. Nekoliko bolj problematična je skupina s poklicno šolo, ker je v njej nekaj oseb z določenimi ovirami, ki otežujejo zaposlitev. Podobno velja za skupino priučenih delavcev.

S. Jesenovec

Časopis za vse Gorenje

I. G.

Iz Besnice: O petju na vasi

Danes, v času radia, gramofonskih plošč, televizije in popevkarskih festivalov, star način petja po vseh izginja.

Gotovo bo marsikoga od največjih zanimalo, kako se je včasih širila narodna pesem. Zgodilo se je, da je fant, ki je daje živel od doma, prinesel v vas kakšno novo pesem. Fantje in dekleta smo jo prepisovali in se je naučili drug od drugega. Nekaj časa smo potem to pesem imeli za novo, dokler je ni spet izpodrinila neka druga pesem.

Slovensko ljudsko petje je večiglasno. Narodne pesmi le po zapojejo fantje, ki jih ni nikče učil. Eden od fantov poje »naprej« (danes pravijo temu drugi tenor) in on pravzaprav vodi celo petje. Drugi udari »čez« (danes prvi tenor), ostali fantje pa takoj vpadejo z nizkimi glasovi (basi) in fantovski pevski zbor je brez velikih težav sestavljen. Fant, ki poje »naprej«, mora dobro znati bese, dilo in napev; če ima dobrega spremljevalca, ki poje »čez«, je petje gotovo lepo, ker se med drugimi fanti hi-

tro najde nekaj dobrih basov.

Jaz glasbeno nisem izobrazen; to, kar pišem, pišem kot laik. Pač pa sem v svojem življenju dosti prepeval; znal sem več kot sto narodnih pesmi. Mnoge od njih sem se naučil že v otroških letih, saj je bilo v naši hiši petje stara tradicija.

Kot otroka me je oče večkrat vzel na kolena in mi zapel otroško pesmico:

Mamca se kregajo,
k hlačke dol lezejo.
Očka pa pravijo,
saj se popravijo.

Oče je bil vesele narave in je včasih prišel domov malo »v rožicah«. Mama ga je seveda dostikrat kregala, oče pa se za to ni dosti zmenil. Če se mu je zdelelo, da je tega le že preveč, se je useadel za mizo in zapel:

Pa mi ga žingamo,
pa mi ga žagamo,
a jaz pa le počas
jo režem k ljubci v vas.
Moj stric naprej ko:ijo,
drugi za njim hilijo,
a jaz pa...

Ta kosa je rujava,
ne reže travce več.
Ta žena ni ta prava,
ker krega me preveč.

Mama je na to rekla: »Stari morec!« in odšla.

Kadar smo imeli v hiši prejovke (predice) ali kadar smo majili koruzo, so dekleta veliko pela. Fantje, ki so vasovali, so jim seveda pomagali, vendar so to petje vedno vodila dekleta.

Večkrat nam besedilo pesmi pove, kdaj je pesem nastala. Včasih so fantje večkrat prepevali pesem:

V Celovc na placu smo stali,
od svojih ljubic slovo Jemali,
al smo moral adjio reči
in pred Francozi teči.

To nam pove, da je pesem nastala v Napoleonovih časih; pojo se še danes, vendar na drugo besedilo: Prelepa je trnovska fara... To je zelo lepa pesem, pomembna tudi zato, ker se poje »v treku« ali »dvakrat čez«, kot smo včasih rekli. »Prvo« je pel fant, ki vodi petje, terco više ali »drugo« je pel tisti, ki poje prvič »čez«, še terco više pa fant, ki je pel »treku« (tretjo). Vendar je bilo malo fantov, ki bi »treku« res dobro zapeli.

Spominjam se, da je to zelo dobro zapel Kovačev Franc, predlanskim v 83. letu starosti umrl Kovačev oče iz Zgornje Besnice. France je zelo dolgo fantoval in se je že kot starejši fant oženil. Kovačeve domačije bi moral prevzeti njegov brat Jaka, ki pa se v prvi svetovni vojski ni vrnil iz Rusije in tako je prevzel domačijo France. Imel je 4 fante in eno dekle. Vse štiri fante je izgubil v drugi svetovni vojni, in sicer tri v partizanah, enega pa v Karpatih v nemški vojski. Dva fanta, od katerih je bil eden star šele 17 let, sta padla istega dne. In tako je tudi Kovačeva hiša ostala brez moških potomcev.

Fantovske pesmi zunaj na vasi je treba peti nekoliko počasnej kot v koncertni dvorani, in sicer zato, ker pevci nimajo povodnj, pa bi prehitremu tempu težko sledili. V Besnici s svojimi dolinicami, visokimi gozdovi in mnogimi bregovi je petje na vasi bolj utinkovito kot na ravnom polju. Pesem, zapeta na nekaterih mestih, se sliši posebno lepo zaradi odmevov. To smo fantje dobro vedeli, zato navadno iz Spodnje v Zgornjo Besnico nismo

šli po cesti, ampak po približno 150 m oddaljeni stezi pod gozdom. Na tej stezi se sredi med Cestarjevo in Poštarjevo hišo zelo razločno sliši odmev (dva zloga). Tam smo fantje daje stali in prepevali prav zaradi tistega lepega odmeva.

Danes petje na vasi peša, ker ga izpodriva radio, televizija in plošče. Vendar sem prepričan, da bo slovenska narodna pesem, ki se je obdržala skozi stoletja, še dolgo živel.

France Kozlek

Razpisna komisija pri ekonomsko administrativnem šolskem centru v Kranju

razpisuje

prosto delovno mesto

UCITELJA
za angleški Jezik

za določen čas.

Prošnje naslovite na razpisno komisijo, Kranj, Tomšičeva 7.

razcestja
na
179

kakor so pred pol stoletja ubili Maksimilijana, mehikanskega cesarja, ki bi, ko bi ne postal cesar in ostal v tem Miramaru, ki si ga je dal zgraditi, lahko še živel, če bi dočakal starost svojega brata Franca Jožefa, saj je bilo nadvojvodji Maksu, ko so ga Mehikanci postavili pred zid, komaj petintrideset let.

Da, samo petintrideset let!

Tako je takrat razmišljal o očetovem stricu, ki mu je bilo samo pet let več, kakor je bilo lani njemu.

Pri tridesetih letih pa ni hotel umreči in doživeti Maksimilijanova usode ali usode Marije Antoinette, francoske kraljice in prve Habsburžanke, ki je izgubila življenje pod gilo in francoske revolucionarje.

O Mariji Antoinetti in cesarju Maksimilijanu je razmišljal tisto noč, pa tudi o Francu Ferdinandu in nadvojvodini, ubitima v Sarajevu, o samih nasilnih smrtih. Razmišljal z grozo, obenem pa se mu je vsiljevala misel, da tudi njega čaka podoben nesrečen konec.

Takemu koncu pa bi rad ubežal.

Zato je začel popuščati pred zahtevami političnih strank.

Odprti je vrata parlamenta.

Da bi pomiril socialiste, ki so po predpomladni ruski revoluciji začeli dvigati glave, je pomilostil na smrt obsojenega dr. Friedricha Adlerja.

Tudi Čehe je hotel pomiriti s pomilostitvijo na smrt obsojenih čeških političnih voditeljev, med njimi dr. Kramář, a jih ni pomiril, čeprav je Čehom pa tudi drugim narodom v monarhiji nenehno dopovedoval, da kot cesar ne protežira ne tega ne onega naroda, ne te ne one politične stranke, marveč nenehno skrbi in si prizadeva samo zato, kako bi svojim narodom vrnili mir, jih spravil med seboj, da bi si z druženimi močmi zopet uredili mirno življenje in zagotovili pot do blaginje in sreče.

— VIRIBUS UNITIS — je ponavljalo staro, Habsburžanom prisluheno geslo, a se mu je zdelelo, da ga podložno ljudstvo ne posluša več in da snuje proti njemu zaroč. Prav zaradi tega si je prizadeval tako goreče za mir, brez katerega bi ne mogel odvzeti ljudstvu orožja, ki ga je pokojni cesar dal podložnikom v roke, da bi mu razširili oblast in dvignili njegovo cesarsko slavo s svojimi vojaškimi dejanji, ni pa pomisli, kakor v začetku vojne tudi drugi oblastniki niso pomisli, da se orožje v rokah ljudstva prav lahko obrne proti tistem, ki ga je ljudstvu vsili v roke.

Mir je zanj pomenil razročitev ljudstva in nato ponovna ureditev cesarske oblasti, močne roke, ki bi držala v svoji pesti parlament kot okras svojega cesarskega žezla.

Parlament bi seveda moral obdržati. Toda samo kot okras in ne kot sredstvo za uveljavljanje demokracije, v katero ne verjame, kakor ne verjamejo vanjo tudi antantne vlade, čeprav jo imajo vsak

trenutek in ob vsaki priložnosti na jeziku in ki se je že celo leto poslužuje tudi sam v svojih proglaših in obljubah za federativno prenovo cesarstva, kakršno je načelo napovedal v svojem septembrovem mirovnem proglašu vojskovočim se državam.

O tem sedaj razpravljajo njegovi svetovalci v zvezki z najnovejšim položajem, sam pa je razniščen, besede svetovalcev se ga le tu in tam dotaknejo, kakor da je njegov cesarski kabinet brez teh politih glasov, ki človeka spominjajo na šepet ali politično otočno narejenost pogovorov, ki jih razpredajo kropilci, ko se spominjajo mrlja in hvalijo s pretirano hvalo vsa pokojnikova dejanja, kakor da je v življenju delal samo za dobro drugih, za »splošno stvar« brez sleherne sebičnosti.

Tako govore prav ta hip o njem in ga dvigajo v nesobičnega mirovorca, pred katerim se je čutil krivega celo predsednik Združenih držav Amerike Wilson, ko so Združene države 4. decembra lani napovedale vojno cesarstvu.

Res, Wilson je bil do cesarstva celo tedaj, ko so Združene države, ki so bile že dolge mesece v vojni z Nemčijo, naposled napovedale vojno tudi habsburški monarhiji, prizanesljiv, saj je govoril v kongresu, kakor da bi se opravičeval.

Ali ni rekel, da Združene države Amerike še nadalje bijejo boj v prvi vrsti proti nemškemu Vladarstvu, a proti Avstro-Ogrski so jo začele samo zato, da bi habenburgskega cesarstva prav tako kakor narode Balkana in Turčije pomagale »osvoboditi od nesramne pruske nadviade, od vojaške in trgovske avtokracije« in nato dobesedno: Vendar smo mi Američani sami sebi dolžni izjaviti, da ne želimo Avstro-Ogrske države oslabiti ali preobraziti. Ni nam mar, kako hoče industrijsko in politično živeti. Nimamo namena in ji tudi ne želimo kaj diktirati. Želimo le, da bi njeni narodi v vseh svojih malih in velikih zadavah sami odločali.

Tako je govoril ameriški predsednik Wilson decembra lani pred ameriškim kongresom, to pa je utrdilo cesarjeve upe, da se bo dalo z Wilsonom pogajati in dosegli mir, saj se je Wilson izrazil za ohranitev in nedeljivost habsburškega cesarstva. Tudi Wilsonova izjava, oblikovana v štirinajstih pogojih za mirovna pogajanja, januarja letos ni imela do cesarstva drugih zahtev kakor samo formulacijo, da bi bilo narodom Avstro-Ogrske zajamčeno mesto v zboru narodov in da bi jim bila dana v okviru cesarstva možnost avtonomnega razvoja v skladu z izjavo, ki jo je komaj tri dni pred Wilsonovo mirovno poslanico dal v imenu angleške vlade Lloyd George in v njej dobesedno izjavil, da Angleži ne vodijo te vojne z namenom, da bi uničili Avstro-Ogrsko.

Cesar Karl ve, da je bilo januarsko Lloydovo in Wilsonovo stanje do obstoja in nedeljivosti njegovega cesarstva plod tajnih posredovanj Siksta Bourbonskega pri angleškem kralju in drugih antantnih politikih.

Sneg zavrl popravilo cest

Snežna odeja, ki je minuli teden prekrila Gorenjsko, marsikje ni bila debrodoča. Vreme je prekrizalo račume tudi delavcem, ki so hiteli s popravilom ceste Rudno — Rastovka in ceste na Blegoš. Vse kaže, da bo z njuno dokončno ureditvijo treba počakati do spomladni.

Drugače je z gorsko cesto Petrovo brdo — Sorica. Za letos predvidena dela na njej so končali tik pred prvim snegom. Pomagala je tudi JLA. V Škofji Loki pravijo, da bi brez njenega sodelovanja ne šlo tako gladko. Na več krajih je bilo cestišče namreč zasuto in spričo razraslega drevja težko prevozno. Sedaj so ga očistili (pomagal je tudi stroj nakladač), posuli s peskom in uredili odvod. Najzahtevenejših del — gradnje opornih zidov pod usadi, gradnje kamaletov v podnožju hudournikov ter valjanja — pa se

nameravajo lotiti naslednjo pomlad. Prenovljeno 4,5 km dolgo cesto bodo odprli za ves promet 30. junija 1969. Pomembna je zlasti za turizem in gozdarstvo, pa tudi za vojaške namene.

Kot že rečeno — zaradi vremenskih razmer bo cesta Rudno — Rastovka na dokončno ureditev verjetno morala počakati nekaj mesecev. Urediti jo nameravajo v dolžini osmih kilometrov. Popravila bosta opravila cestno podjetje in gozdno gospodarstvo Kranj.

I. G.

Prihodnje leto nameravajo popraviti tudi cesto na Blegoš ali »vojaško cesto«, kot ji še pravijo (delali so jo ruski ujetniki med 1. svetovno vojno). Dolga je 24 km. Sicer trdno grajen prometni objekt bi bil potreben korenite obnove. Pomemben je zlasti za razvoj turizma, saj povezuje Škofijo Loko z vajo Breznica, od koder na Lubnik ni daleč, s Starim vrhom in z Blegošem. Tudi tu bo dela prevzelo cestno podjetje Kranj.

Klemente Jug — vzor alpinističnih generacij

O doktorju Klementu Jugu so veliko pisali dr. Henrik Tuma, Zorko Jelenčič, dr. Alma Sodnik, Evgen Lovšin, Vladimir Bartol in drugi. Vsi ga uvrščajo med velike duhovne našega alpinizma. Podoba dr. Klementa Juga prav gotovo še ni popolna, čeprav je bilo preltega že veliko črnila. Vsi so hoteli tega izrednega človeka v najlepši luči predstaviti vsem ljubiteljem in obiskovalcem naših gora, verjetno pa je sedanjih plezalnih generacij še premalo znan.

U. Zupančič

Kmalu po prvi svetovni vojni je bil leta 1921 ustanovljen Turistovski klub Skala. Skalaši so kmalu postali odlični plezalci in alpinisti, ki so se merili s svetovno alpinistično elito. Tem Skalašem se je pridružil mladi Solkanec Klemente Jug. Skupaj z dr. Henrikom Tumom sta vodila aktivno delo mlade alpinistične generacije. Klemente Jug, takrat še študent prava, je bil velik vzgojitelj in neustrašen plezalec. Preplezal je vrsto najtežjih sten v savinjsko-kamniških planinah, Grintovcih in Julijskih alpah. Bil je prepričan, da si je treba v gorah krepiti vojo, odpornost in veselje do težkega in resnega dela. Brezkompromisna borba z lastnimi slabostmi in neznanjem v prepadnih stenah bi delala človeka trdega, kritičnega do samega

Sto angleških turistov

Kaže, da bo Škofjeloški hotel Krona letošnjo zimo bolj poln kot prejšnja leta, ker bodo v njem, če bo vse po sredji letovali angleški turisti.

Znana dirkača Oliver Howe in Lewis Young sta se

pred dnevi zanimala pri Turističnem informativnem biroju v Škofji Loki in pri upravi GP Krona, če bi lahko več skupin Angležev letovalo letošnjo zimo v Škofji Loki. Predlagala sta, da bi se dva ali tri meseca (odvisno od snega vsakih štirinajst dni) zamenjala skupina 16 turistov. Za to sta postavila naslednje pogoje: smučarske vlečnice (te imamo), ne predrag penzion v Kroni in smučarska oprema. Po tem predlogu bi bivalo od januarja do konca marca okoli 100 angleških turistov. Gostje si nameravajo med bivanjem v Škofji Loki ogledati vso Gorenjsko in še nekatere druge kraje.

Pri Turističnem informativnem biroju v Škofji Loki se zavzemajo, da bi izpolnili zadnji pogoj gostov. Prav pa bi bilo, da bi za udobno bivanje teh turistov poskrbeli tudi drugi (muzej, Trans tourist) saj nam bodo v primeru ugodnega bivanja lahko v prihodnosti privabili še več gostov.

S. Jesenovec

Plesne vaje na kranjski gimnaziji

Tudi letos so mladinci na kranjski gimnaziji pripravili plesne vaje, ki so vsako soboto zvečer v gimnaziji telovadnicni. Plesne vaje obiskuje okoli 150 gimnazijev in dijakov nekaterih drugih kranjskih srednjih šol. Mladi plesalci se pod vodstvom plesnega učitelja Aloja Lombarja uče klasične in moderne plesne.

V. B.

Spomin na Andreja Peternela

Njegova kratka, plemenita in koristna življenjska pot se je končala pretekelo sobotu, ko so ga številni Ločani spremili k zadnjemu počinku. Bil je dober sin in brat, veden študent strojne fakultete v Ljubljani, Ločani pa so ga poznavali tudi kot tihega in vzornega športnika. Star je bil komaj dvaindvajset let. Še ne desetletni deček je postal član TVD Partizan v Škofji Loki. Zgoda je začel igrati košarko. Skupaj s sedanjimi tekmovalci članske vrste KK Kraj je začel tekmovalno pot na pionirskem republiškem prvenstvu po treh letih igranja. Leta 1962 je že oblikel članski dres še kot mladinec in odtlej dalje stalno igral, dolgo celo v prvih tekmovalnih letih. Vendar svojih tovarisev ni zapustil. Vztrajno je spremjal njihove boje in upal, da jim bo še pomagal. Toda s potrostjo smo sprejeli novico, da Andreja ni več. Zaradi njegovega skromnosti in plemenitosti ga Škofjeloški športniki ne bodo pozabili. P. Pokorn

V nekaj stavkih

Kamnik — Občinski odbor rdečega križa v Kamniku je pozval vse občane, naj se jih kar največ vključi v to humano organizacijo. Z zbranimi sredstvi namerava občinski odbor organizirati krvodajalsko akcijo, sodelovali bodo pri odstranjevanju posledic naravnih in drugih nesreč in drugo. Prizadevali si bodo tudi za delo šolskih kuhinj, organizirali socialno pomoč ter dajali pobude za higienско urejanje naselij.

Kamnik — V sejni dvorani občinske skupščine v Kamniku so razstavili dokončni predlog urbanističnega programa. Občani si ga lahko ogledajo do 25. t. m. ter zraven pripomorejo svoje pripombe. Občinska skupščina bo program sprejela decembra.

Duplica — Na Duplici gradijo novo štirirazredno šolo. Gradbena in obrtniška dela bodo predvideno končana do marca prihodnjega leta, tako da se bo jeseni že začel pouk v novi stavbi.

Kamnik — V kamniški sadni drevesnici pod Zapricami so letos klijub slabim sadnim letini pridelali kar sedem ton hruski in petdeset ton jabolk. V drevesnici so poskusno nasadili več kot petdeset vrst sadnega drevja. Nekateri od njih so dali prav lepe rezultate.

— B. B.

Danes teden (sreda, 13. novembra) je naš fotoreporter na njivi kmetijske zadruge Naklo (blizu križišča avtomobilske ceste in ceste za Tržič) naredil tale posnetek. Delavci so tako rekoč pred snegom obrali z njive koruzne storže. Kaže, da je bil letošnji pridelek kar dober, prav gotovo pa bi bil lahko še boljši... — Foto: F. Perdan

Delovna akcija v Tržiču

Pretekli teden je bila v tržički sindikalni dvorani mladinska delovna akcija. Mladinke in mladinci so namreč čistili prostore, kjer bo mladinski klub, katerega si mladi Tržičani že vrsto let žele. Zal pa udeležba na akciji ni bila najboljša, saj iz večine aktivov mladih ni bilo na akcijo. Vsi, ki so se akcije udeležili, so povedali, da hočejo s svojo udeležbo pomagati, da bo mladinski klub čimprej odprt. Menili so tudi, da je udeležba na delovni akciji dolžnost vsakega člena mladinske organizacije, kajti le tako bodo lahko kmalu dobili svoj klub.

V. B.

Obiščite v Celovcu

ESPRESSO-CAFE ROSSILO

Villach — Celovec, Hauptplatz 19

Prodaja čokolade, slaščic in žganih pijač

Slepi potniki na vlakih za tujino

Avanturizem in lahkomiselnost še vedno botrujeta pri zmotnih odločitvah — Potni list tržno blago — Zagovori razočaranih beguncev

Morda čudno zveni, če rečem, da posamezniki že, lijo samega sebe pretihati v tujino. Znani so nam slepi potniki na ladjah, manj znano pa je, da so slepi potniki tudi na drugih prevoznih sredstvih. Cesti so primeri, da cariniki iščejo tihotapsko blago, pri tem pa odkrijejo »živo« blago.

Begunci dobro vedo, kje je takšen prostor. Na ekspres vlakih je to »bunker«, kakor pravijo prostoru na podstrešju vagona. »Bunker« je skrit prostor nad WC v vagonu. Ker to luknjo cariniki skoraj redno pregledujejo, niso več začudenji, če v njej najdejo človeka. So pa v tem prostoru večkrat odkrili večje količine tihotapskega blaga.

Slepi potniki so po navadi zelo lahkomislni. Navajam nekaj primerov iz letosne arhive občinskega sodnika za prekrške na Jesenicah:

Opolnoči devetega oktobra letos so jeseniški cariniki v »bunkerju« vagona ekspres vlaka odkrili vodnega inštalaterja iz Varaždina. O vzrokih, ki so ga vodili k temu neprimijenemu koraku, je sodniku povedal naslednje:

»V Zagrebu sem bil deset dni zaprt. Od zapornikov sem shišal, da se lahko v tujino pride brez potnega lista, tako da se skriješ na podstrešje vagona tistega vlaka, ki pelje v tujino. Z avtostopom sem odpotoval do Reke, tam pa sem se skril v »bunker« vagona, kjer so me našli jeseniški cariniki.«

Dvajsetletni študent je v »bunkerju« vagona potoval od Banja Luke do Jesenice. Sodnik je dejal, da se je na ta korak odločil zato, ker ga je oče doma preveč preupal.

Potovanje v »bunkerju« nikakor ni udobno. Lahko si mislimo, kako je, če človek na daljši relaciji potuje v temnem prostoru in skrem. Toda nekateri so vztrajni. Mehmed Jusić je na primer potoval skrit v »bunkerju« vagona od Beograda do Jesenice. Trud je bil zmanj, saj je skljuceno stopal pred sodnika za prekrške.

Da se nekateri ljudje poklicno ukvarjajo z zaapeljevanjem mladine, da bi le-ta šla po med v tujino, je že dolgo znano.

Takšnemu trgovcu je naselil Pero Turujlija, 28-letni Zagrebčan. Pero Turujlija je s pomočjo kriminalca pobegnil v Italijo, od tam pa v Avstrijo. Avstrijska policija ga je zaprla in vrnila na Jesenice. Sodniku je dejal:

»Priznam, da sem šel v tujino iz avanturističnih nagibov. Niso mi bile znanne okoliščine in resnične razmere v tujini. Priznam, da so mi lagali vsi, ki so mi govorili drugače o tujini, kot sem jo sam doživel. Ce bom še kdaj šel v tujino, bom šel po zakoniti poti...«

»Julija letos sem bil v Zagrebu v kinu,« je začel pripovedovati Turujlija in nadaljeval, »tam sem srečal Franjo Krapša, ki me je vprašal, kje delam. Povedal sem mu, da delam pri gradbenem podjetju Jadran in da zaslužim 57.000 S din mesečno. Krapš me je vprašal, če bi šel na delo v Avstrijo, kjer bi zaslužil mesečno 5000 šilingov. Govorila sva o potnem listu. Krapš je dejal, da mi lahko za

Med slepimi potniki na vlakih ni Gorenjev. Morata zato, ker smo bližu meje in so nam razmere v zamejstvu dobro znane. Pa tudi zakoni. Zgodbe pa so kljub temu poučne. Ni vse zlato kar se sveti. Ne doma in ne v tujini. J. Vidic

Nesreča v zadnjih dneh

V petek, 15. novembra, sta na »skakalnicu« pri Radovljici okoli dvajsete ure zvečer trčela dva osebna avtomobila. Nesreča se je pripetila ko je Pavla Peterela iz Krope zavoznika osebnega avtomobila radi neprimerne hitrosti na zasneženi in spolzki cesti zadel zanašati. Pri tem je avtomobil zaprl pot nasproti vozečemu avtomobilu, voznik Alojz Kišek. Pri trčenju so bili oba voznika in se dva sopotnika laže ranjeni, medtem ko je škoda na avtomobilu za 15.000 N din.

V soboto zvečer se je na nezavarovanem železniškem prelazu pri Trati pri Skofji Luki pripetila hujša prometnanesreča. Tovorni avtomobil s prikolico, voznik Lipič Mirko iz Češenika pri Domžalah, je zaradi snega obstal pred železniškim prelazom. Na pomoci mu je priskočil voznik tovornega avtomobila Janez

ni avtomobil, voznik Stevan Vukovič. Nesreča se je pripetila pri srečanju obeh vozil, ko je voznik avtomobila osješko registracije vozil po lev strani ceste. Avtobus je pri tem zaneslo še v drevo. Ranjeni sta bili dve osebi, škode na vozilih pa je za 36.000 N din.

V soboto zvečer se je na nezavarovanem železniškem prelazu pri Trati pri Skofji Luki pripetila hujša prometnanesreča. Tovorni avtomobil s prikolico, voznik Lipič Mirko iz Češenika pri Domžalah, je zaradi snega obstal pred železniškim prelazom. Na pomoci mu je priskočil voznik tovornega avtomobila Janez

Mole iz Lancovega. S svojim tovornjakom je potegnil Lipičev tovornjak s prikolico čez tire. Ko sta bila oba tovornjaka že na drugi strani, je privožil nenadoma iz ljubljanske smeri tovorni električni vlak in trčil v prikolicu, ki je bila še na proggi. Vlak je popolnoma uničil prikolico polno koruze. Ranjeni ni bil nikje, škode pa je za 55.000 N din.

V nedeljo ob deseti uri zvečer je na cesti Staneta Žagarja v Kranju voznik osebnega avtomobila Tomislav Šretenovič iz Kamnika pri prehitevanju pešcev zadel sedemnajstletno Silvo Koren. Pri tem je bila Korenova laže ranjena. L. M.

Nesreča na Gregorčičevi cesti v Kranju

Zgravstveno stanje ponesrečenca je kritično

V nedeljo, 17. novembra, približno ob 20.25 se je na Gregorčičevi cesti v Kranju pripetila hujša prometnana nesreča. Voznik kampanjole Jože Ahačič, pomočnik komandirja milice Kranj, je zadel z blatinom in prednjim delom vozila Ljubo Kokalja, ki je šel pravilno po lev strani ceste z nasprotno strani. Voznik je zadel tudi šestnajstletno Slavico Potočnik, ki je šla s Kokaljem, vendar je ta dobila le lažjo odrgnino na kolenu. Ljubo Kokalj je bil s urim poškodbami odpeljan v ljubljansko bolnišnico. Njegovo stanje je kritično. Voznik Ahačič je še pred prihodom komisije odšel s kraja nesreče. Vozniku so takoj vzeli kri za preiskavo, ker so sumili, da je vozil vinjen. Dežurni preiskovalni sodnik Trpin je odredil tudi pripor. Ahačič Jože je bil takoj suspendiran. Preiskava je v teku. L. M.

SKRIVNOST ZAKLETEGA GRADU ob 18. in 20. uri

21. novembra amer. italij. film RINGO IN NJEGOV ZLATI REVOLVER ob 20. uri

22. novembra amer. - italij. film RINGO IN NJEGOV ZLATI REVOLVER ob 18. in 20. uri

Radovljica

20. novembra amer. barv. CS film OPERACIJA GROM ob 16., 18. in 20. uri

21. novembra amer. barv. CS film OPERACIJA GROM ob 16., 18. in 20. uri

22. novembra amer. barv. CS film OPERACIJA GROM ob 15.40 in 18. uri, ob 20. uri nastopajo BELE VRANE

Kranj STORZIC

20. novembra angl. barv. film ZENSKA, KI PRINASA SMRT ob 16., 18. in 20. uri

21. novembra angl. barv. film ZENSKA, KI PRINASA SMRT ob 16. in 18. uri, amer barv. CS film DEZIRE ob 20. uri

22. novembra amer. barv. film BOBNI TABUA ob 16. in 20. uri, angl. barv. film ZGODBA O GLENN MILLERJU ob 18. uri

Stratište SVOBODA
20. novembra italij. film INTIMNE URE ob 19. uri

Kamnik DOM

22. novembra angl. barv. film ZENSKA, KI PRINASA SMRT ob 18. in 20. uri

Skofja Loka SORA
20. novembra angl. film

Železniška nesreča

Ko je v nedeljo nekaj pred šesto uro zjutraj pripeljal po tretjem tiru na železniško postajo Kranj elektromotroni vlak, je nenadoma stopila čez progo 27-letna Francinka Pavlin iz Kranja. Vlak jo je zadel in vlekel s seboj še kakih petnajst metrov. Hudo ranjeno so odpeljali v bolnišnico. L. M.

Jesenice PLAVZ

20. novembra amer. film VRAZJA LUTKA

21. — 22. novembra nem. barv. film DOLGE NOGE — DOLGI PRSTI

Dovje - Mojstrana

21. novembra amer. barv. film KDO SE BOJI VIRGINIE WOOLF?

Kranjska gora

21. novembra amer. barv. film FANTASTICNO POTOVANJE

Prešernovo gledališče v Kranju

PETEK — 22. novembra, ob 20. uri F. S. Finžgar: RAZVALINA ZIVLJENJA — govorovanje v Tržiču

Prodam

Prodam PRASIČKE, 7 tednov stare. Potok 5, Komenda 5571

Prodam PRASIČA do 100 kg težkega, Glinje 11, Cerknje 5572

Prodam večjo količino krmilne REPE, Sr. vas 48, Senčur 5573

Prodam zazidljivo PARCELO, Naslov v oglašnem oddelku 5574

Prodam SLAMOREZNICO na motorni pogon, SIVALNI STROJ in obračalni PLUG. Vodice 127 nad Ljubljano 5575

Poceni prodam moško zimsko SUKNJO, dva ženska PLASCA in nekaj oblek. Poizvle se popoldan pri Demšar, St. Loka, n. h. Sh. Loka 5576

Ugodno prodam PEĆICO na premog gorenje in 50 litrski BOJLER, Jesenovec, Partizanska c. 4, Sk. Loka 5577

Poceni prodam rabljen STEDILNIK smederevo-desni, Rus Martinka, M. Pijade 9, Kranj 5578

Prodam OVCE. Nahtigal Franc, Zg. Jezersko 103 5579

VSEBINSKO BOGATEJŠA

1969

CENA 3 DINARJE

na naj
mesto v
vsakemSLOVENSKEM
DOMU**Motorna vozila**

Ugodno prodam OPEL kupe, letnik 1965 in tovorni AVTO VW, letnik 1962. Kranj, Smledniška cesta 76 5592

**Obišcite
V HOTELU
JEZERO
BOHINJ****DANCING
BAR**

Igra kvartet pod vodstvom Julije Pascu
odprt vsak dan (razen ponedeljka) od 21. ure dalje.

Izkoristite prijetno vožnjo po novi cesti Bled—Bohinj

Prodam otroški nemški kombiniran VOZIČEK, KOSARICO z vso opremo in STAJICO. Ogled pri Lašči, Kranj, Partizanska c. 23 5580

Prodam nov. HLADILNIK himo, Kranj, Ljubljanska 39 5581

Prodam KRAVO, visoko brejo ali po izbiri. Naslov v oglašnem oddelku 5582

Prodam dva PRASIČA po 40 kg težka ali zamenjam za težkega. Cerknje 79 5583

Prodam staro SVINJO po prasičkih. Podreča 4, Medvode 5584

Prodam POROLIT 5.400 kosov, Kranj, Jezerska c. 93 5570

Ugodno prodam PLINSKO PEĆ zoppas zaradi preureditve stanovanja. Informacije dobite po telefonu 21-012 ali v oglašnem oddelku 5585

Prodam 9 let starega KONJA, vajen vseh kmečkih del. Polica - Naklo 5586

Prodam delovnega VOLA, težkega 450 kg. Bistrica 25, Tržič 5587

Prodam STEDILNIK s termostatom na pekaču in električno PEĆ na ventilator. Sušica Marica, Zasavska c., naselje SAVA, Kranj 5588

Prodam zazidljivo PARCELO v Predosljah-št. 79, Podpurfelca 11, Sk. Loka 5589

Prodam nov TRAKTOR steyr, 18 KM, s hidravliko. Ponudbe poslati pod 2.800.000 S din 5590

Ugodno prodam varilni TRANSFORMATOR, Velesovo 47, Cerknje 5538

Prodam ELEKTROMOTOR za 10 KM, opremljen s cirkularjem in mizo. Primeren za kmečko uporabo. Kozjek Janez, Zg. Besnica 70 5531

Prodam 3 PRASIČE po 120 kg težke, SOTOR za 5 oseb, 4 FOTELJE in fiat CAMPGNOLA, Tenetiše 13, Golnik 5591

Oddam GARAŽO v Kranju Naslov v oglašnem oddelku 5593

Kupim

Kupim ŽREBIČKA starega do enega leta. Jarc, Strahinj 18, Naklo 5594

Kupim malo rabljeno ZENSKO KOLO. Virc, Kranj, Ljubljanska 6 5595

Kupim KOMPRESOR za lakiranje. Lahovče 40, Cerknje 5596

Kupim KOMPRESOR za lakiranje. Lahovče 40, Cerknje 5596

Zaposlitve

Moško-ženska FRIZERKA s 6 letno prakso išče službo na Gorenjskem. Ponudbe poslati pod »čimpreje« 5597

Iščem dodatno izmenično zaposlitve nekaj ur dnevno ali tedensko, v Kranju ali na relaciji Kranj-Tržič. Lahko pomoč v gospodinjstvu ali druga priložnostna dela. Ponudbe z opisom dela poslati na oglašni oddelek »vestna in poštna« 5598

Vzamem v varstvo na dom OTROKA od dveh let dalje. Naslov v oglašnem oddelku 5599

Iščem žensko za varstvo dveh otrok v popoldanskem času od 13.30 do 18.30, Gantar Jožica, Nazorjeva 6, Kranj, (blok za Slovenija avto) 5600

Stanovanja

Iščem opremljeno ali neopremljeno SOBO v središču mesta Kranja. Ponudbe poslati pod »SOBA« I 5601

Za enosobno STANOVAJNE z odločbo dam 4000 N din nagrade. Ponudbe poslati pod »nagrada« 5604

Cestitke

SEPIN ANGELI in njemu možu želijo ob jubileju 50 let poroke vse najlepše in še veliko let skupnega življenja. Prijateljice 5602

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tiski« Kranj, Kočna cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefon: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, magazinska in naročniška služba 22-152 — Naročnilna: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih številk 0,40 N din — Inozemstvo 16.00 N din — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

NADOMEŠTNI DELI

za kolesa, mopede, motorna kolesa in avtomobile FIAT — TOMOS — BMW — KTM — VESPA

FAHRZEUGHaus-P. KROPFITSCH

Klagenfurt, Hlg. Geistplatz

SERVISNE DELAVNICE

— popusti v delavnici za vsa motorna vozila —

Obveščamo

cenjene potrošnike, da imamo na svojih obratih Preddvor-Cerknje na zalogi

žamanje za kurjavo

vezano v butarice (1m).

Žamanje prodajamo tudi na drobno po 3,40 N din vez, ali cca 60,00 N din prm. Dobi se lahko v delovnih dneh, razen sobote od 6. do 13. ure.

Se priporoča
LESNA INDUSTRIJA KRANJ

Veletrgovina Živila Kranj objavlja

naslednja prosta delovna mesta:

- 1. referent za evidenco prometnega davka**
- 2. dva terenska prodajalca**

POGOJI:

- Pod 1. — končana-srednja šola
Pod 2. — kvalificiran trgovski delavec

Interesenti naj pošljajo ponudbe na naslov:
Veletrgovina Živila Kranj — Kadrovska služba,
najkasneje do 30.11.1968.

STANOVANJSKO PODJETJE SKOFJA LOKA**razpisuje****A. NATECAJ ZA PRODAJO STARIH ZASEDENIH STANOVANJ V STANOVANJSKIH HISAH**

Škofja Loka: Mestni trg 2, Mestni trg 10, Cesta talcev 3, Spodnji trg 4, Gosteče 5, Fužine 7, Poljane 63, Cešnjica 73.

Za vsa stanovanja so bila stanovalcem ponujena prednostna pravica z izjemo stanovanj na Mestnem trgu št. 2.

B. NATECAJ ZA ODDAJO MESTNEGA ZEMLJISČA V UPORABO

za gradnjo 1 stanovanjske hiše na Trati, 1 obrtno-stanovanjske hiše na Trati za obrtnike avto-remontne stroke.

Natečaj bo v SREDO, 4. DEC. ob 16. uri v prostorih Stanovanjskega podjetja Mestni trg 38/II v Škofji Loki.

Pogoji razpisa so interesentom na razpolago na občinskih oglašnih deskih in na oglašnih deskih Stanovanjskega podjetja.

Domžalski košarkarji končali s tekmovanjem Po stari in pred novo sezono

Košarkarji — najkvalitetnejši domžalski športni kolektiv, so uspešno zaključili prvo leto sodelovanja v II. zvezni košarkski ligi. Kratek pogled nazaj v 22 prvenstvenih srečanj z zveznimi ligaši nam pokaže, da je doseženo osmo mesto (pred tekmovanjem so domžalska športna javnost, klubsko vodstvo in igralci želeli le obstanek v ligi) relativni neuspeh, če pogledamo dejstvo, da je moštvo izgubilo nekaj tekem na domačem igrišču, ki so bile že tako rekoč dobljene. Take so bile tekme z Mladom Bosno, Lesonitom, BSK in Mariborom 66, kar dokazuje (ker so tudi na tujih igriščih nabrali mnogo točk), da so bili prav blizu uspeha, ki se ga ni nihče nadaljal. Škoda, da je bila izpuščena prilika, da se domžalski košarkarji afiširajo tudi v državnem merlu.

POGLED NAZAJ IN NAPREJ

Klub osvojiti osmega mesta v II. zvezni košarkski ligi — zahod pa je trenuten položaj domžalske košarke vse prej kot rožnat. Zgodilo se je celo v nekaterih tekmanah na koncu tekmovanja, da je zaradi zadrnosti edinega kvalitetnega visokega igralca Zevnika klub nastopal sploh brez viških igralcev. Moštvo se je med tekmovanjem zdesetkalno na vsega 7–8 igralcev, pa še od teh so komaj štirje takši, ki se lahko enakovredno borijo v hudi ligaški konkurenči z ostalimi igralci drugih moštov. Ker sta odšla v JLA še dva igralca prvega moštva Savnik in Kovač, je situacija z igralci dokaj ko-

ljiva. V klubu ni namreč niti kvantitetnega, kaj šele kvalitetnega zaledja, kjer bi klub lahko v celoti črpal svože moči. V pospešeni skrbi za ligaško moštvo, so tudi v Domžalah napravili morda usodno napako: zanemarili so delo s pionirji in mladinci, kar se je še vsakomur, ki se je zanašal le na prihod igralcev od zunaj maščevalo.

Resda pred novo sezono kaže, da bo za Domžale spet nastopal bivši igralec Domžal in sedanji igralec Olimpije Darko Hočevar, ki bi bil v pomanjkanju visokih igralcev še kako potreben. Naj že bo kaforkoli, situacija glede igralcev je v Domžalah vse prej kot rožnata.

TONE GRILJ V PRIHODNJE KOŠARKAR ALI AVTOMOBILIST

Tone Grilj, državni prvak v go-cartu (100 ccm) in eden

M. Brojan

najboljših igralcev Domžal že precej časa v košarkaškem dresu ne nastopa več. Zaradi nesporazumov s trenerjem Brumnom izjavlja, da ne bo igrал tudi v prihodnje. Dejstvo je, da je v klubu nekaj narobe, nihče noče ničesar reči, nihče noče biti ničesar kriv. Vse naj bi dokončno pojasnila letna konferenca, ki naj bi razjasnila, kdo je za tako stanje v klubu kriv, kdo ne kriv, ki naj bi dokončno razjasnila tudi vlogo nekaterih sivih eminentnih domžalskega športa.

PREKRASNA DVORANA

Prav gotovo je res, da za košarkarje ni nikjer tako dobro poskrbljeno (vsaj glede objektov) kot je to v Domžalah. Košarkarji nastopajo v prelepi novi halji Komunalnega centra v Domžalah, za katero je znani državni reprezentant Cvetković rekel, da je za košarko malo tako idealnih celo v svetu. Ze ta teden bodo vajo prišli košarkarji Jugoplastike — splitskega prvoligaša, zato se domačim ponuja prilika, da se v medsebojnih srečanjih (s Splitčani bodo odigrali nekaj prijateljskih tekem) dosežejo nekaj košarkarskih izkušenj. Ceprav — kot vidimo — obstajajo vsi objektivni pogoji, v katerih v veliko bolj znanih košarkarskih središčih še resno sanjajo, pa trenuten položaj domžalske košarke še malo ni rožnat.

KLUB BREZ TRENERJEV

Zaradi odstavke Kruna Brumna, znanega internacionalnega košarkaškega sodnika, (v prihodnje KK Domžal ne bo več treniral) opravlja začasne trenerske posle bivši igralec Peter Kralj. Časa za ureditev vseh nesporazumov je še dovolj in le upati je, da bodo pod novim vodstvom (v klubu bodo razpisana tri trenerska mesta) domžalski košarkarji tudi v prihodnje dosegali tisto, kar domžalska športna javnost od tega najkvalitetnejšega gorenjskega košarkaškega kolektiva pričakuje.

M. Brojan

Smučarji že trenirajo na snegu

Prvi letoski sneg je najbolj razveselil smučarje. V višjih legah ga je zapadlo toliko, da bodo odslej lahko trenirali vsi naši najboljši smučarji na snegu.

Skalci že od ponedeljka dalje vadijo na Pokljuki na tamkajšnji 45-metrski skakalnici. Tod bodo ostali do 29. novembra, ko bodo imeli prvo pregledno tekmo na snegu. Tekaci pa so se danes zbrali na Pokljuki, kjer bodo trenirali deset dni. Najboljši alpinci pa so v ponedeljek odpotovali v Cervinijo v Italijo, kjer bodo vadili predvsem smuk, konec novembra pa bodo odšli še na trening v Sant Moritz v Švico, kjer bodo nastopili tudi na prvi mednarodni tekmi v alpskih disciplinah v novi sezoni.

J. Javornik

Planiška 160-metrska skakalnica verificirana

Nova velikanka pod Poncami je nared. V soboto so jo pregledali še znani strokovnjaki za smučarske skoke. Dokončni pregled so napravili svetovno znani strokovnjaki: Ing. Heini Klopfer iz ZRN, predsednik podkomiteja FIS za smučarske skakalnice, Emmerich Peppenig iz Avstrije, sekretar komiteja FIS za skoke in Hans Fuchs iz Švice, ki je predsednik podkomiteja za sodnike skokov pri mednarodni smučarski organizaciji FIS. Na osnovi rezultatov uradnih meritev so novo 160-metrsko skakalnico v Planici dokončno verificirali in sedaj ni praktično nobene zapreke več, da v novi sezoni (od 21. do 23. marca 1969) na njej ne bi mogli izvesti velikega mednarodnega tekmovanja v smučarskih poletih.

Skakalnico pa je sedaj pokril že nov sneg in je praktično pripravljena za sezono ter bo dopuščala polete, po mnenju strokovnjakov, do 160 metrov. Dela so tekla po načrtu. Zgraditi morajo še sodniški stolp, kar pa ne bo delalo graditeljem nobenih težav, ker bo omenjeni stolp montažne konstrukcije. Stroški nove velikanke so bili le v višini 95 milijonov starih dinarjev, torej kar za 15 milijonov manj, kot so predvideli graditelji. Objekt ing. Ladeta Goriška je bil torej do roka zgrajen. Z velikim zadovoljstvom lahko pohvalimo izvajalce del: Vodno skupnost Koper, podjetje Gorenje iz Radovljice. Podjetje za urejanje hudočnikov in rateško delovno skupino Janeza Kerštajna pod vodstvom Marjana Lavtičarja. Z gradnjo so začeli 10. julija 1967. Od tedaj pa do zgraditve so imeli graditelji oziroma izvajalci de: 240 delovnih dni. J. Javornik

Najboljši gorenjski sportnik 1968

Samo štiri dni imate še priložnost, da izpolnite naš glasovalni listek za najboljšega gorenjskega športnika v letu 1968. Štirindvajseti november je zadnji dan za oddajo omenjenih listkov, nakar bomo sešteali točke na osnovi vaših glasovalnih listkov in ob dnevu republike v naši slavnostni številki uradno proglašili najboljšega gorenjskega športnika v letosnjem letu.

Glasovalni listek

Primek in Ime	panoga
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

Listek izpolnil: (navedite točen naslov)

Podpis:

Letošnja slovesnost ob podelitvi priznanj krvodajalcem in sodelavcem rdečega križa na območju občine Kranj ni bila samo priznanje 343 krvodajalcem, ki so prejeli zlate in srebrne znake ter štirim, ki so prejeli celo diplome, pač pa je ta vsakoletna prireditev izvenela v zahvalo vsem 2648 krvodajalcem, ki so v letosnjem letu dali nekaj svoje krvi za sočloveka. Med njimi je bilo tudi precej mladine, bili so vozniki motornih vozil, starejši ljudje, skratka vsi sloji prebivalstva. Na sliki: prof. Slavica Zirkelbach, predsednica občinskega odbora rdečega križa, podeljuje priznanje Mirku Gorjanu.

Sejna dvorana občinske skupščine Kranj je bila skoraj pretesna za vse, ki naj bi letos dobili priznanje za svoje plemenito dejanje in delo v organizaciji rdečega križa. Na slavnosti so bili tudi predstavniki družbenopolitičnih orga nizacij.

Predsednik izvršnega sveta Slovenije se je v ponedeljek s predstavniki občine in turističnimi delavci pogovarjal v Radovljici o nadaljujem razvoju turizma v radovljiski občini. — Foto: F. Perdan

(Nadaljevanje s 1. strani)

Gre za gospodarno in pametno investiranje

pa je poudaril, da kadar govorimo o investicijah ne smeemo imeti v mislih le občino, regijo ali republiko, marveč moramo izhajati predvsem iz ekonomike in logike. Gre namreč za to, da investicijska vlaganja terjajo temeljito predhodno preučitev, ocenitev vseh mogočih vplivov in prednosti posameznih odločitev ter predvsem izdelavo načrtov. Poudaril je, da ne more biti vsaka večja investicija tudi republiška, čeprav gre tudi za republiške interese. Potrebna je namreč predhodna iniciativa (seveda materialna), ki kasneje lahko zbudi tudi širši materialni interes.

Ko so govorili o tem vprašanju na popoldanskem delu pogovora, je direktor Vodne skupnosti Gorenjske Franc Jere povedal, da v radovljiski občini že razmišljajo o konzorciju oziroma združitvi sredstev gospodarskih organizacij v občini in zunaj nje. S temi sredstvi bi lahko uresničili del turističnega programa oziroma projekta Triglavskih žičnic.

Po pogovoru na občinski skupščini pa je tovarš Kavčič obiskal še tovarno športnega orodja in opreme Elan v Begunjah, kjer se je nekaj časa zadržal v pogovoru s predstavniki podjetja. Direktor inž. Jože Osterman je predsednika in člane izvršnega sveta Slovenije ter predstavnike radovljiske občine seznanil o gibanjih proizvodnje v zadnjih letih in o načrtih, ki jih bo podjetje uresničevalo s kreditom mednarodne kreditne banke. Povedal je, da v prihodnje nameravajo še bolj razviti proizvodnjo plastičnih čolnov in drugih predmetov. Zanimivo je, da se je to podjetje v zadnjem času hitro uveljavilo s proizvodnjo plastičnih čolnov tako na tujem kot domačem tržišču. Letos so na primer

izvozili 800 teh čolnov v skandinavske dežele, prav tako pa imajo tudi za prihodnje leto prodano že vso enoletno proizvodnjo. Podobno je tudi s prodajo športnega orodja. Na tem področju so med največjimi proizvajalci na svetu. Posebej pa je direktor podjetja tovarš Osterman poudaril pomembnost njihovega inštituta, ki je v veliki meri omogočil tako velik razmah podjetja na svetovno tržišče, na katerem se danes Elan pojavlja kot najmočnejši proizvajalec športnega orodja in smuči. Da je to res, nam pove med drugim tudi podatek, da podjetje od 160 tisoč proizvedenih parov smuči na leto proda na domačem trgu le 20 do 30 tisoč parov, ostalo pa predvsem v zahodnih državah in v ZDA.

Po ogledu tovarne se je tovarš Stane Kavčič odpovedal na Bled, kjer si je ogledal garni hotel in gradnjo novega Golf hotela. Med ogledom obeh turističnih objektov so gostje izrazili navdušenje nad estetsko notranjo ureditvijo Garni hotela. Poldne pa se je v hotelu Toplice predsednik Stane Kavčič pogovarjal s predstavniki gospodarstva. Tod so govorili o nekaterih republiških gospodarskih in družbenih predvidevanjih (o tem je govoril član izvršnega sveta Rino Simoneti) in o položaju gospodarstva v občini.

- Ceprav je bil namen občine tovarša Kavčiča in članov izvršnega sveta se znaniti se o nadaljnjem turističnem razvoju radovljiske občine, je bil na tem obisku prikazan dobrošen del celotnega gospodarstva radovljiske občine. Vsekakor pa je obisk izvenel in potrdil, da ima radovljiska občina velike možnosti na področju turizma, ki jih bo v prihodnje treba uresničiti.
- In še več. Potrjena je bila misel, da ima Gorenjska več možnosti na področju turizma, kot v nadaljnjih vlaganjih v močan industrijski bazen.

A. Žalar

Očiščene
in zmrznjene
morske ribe
v prodajalnah

Zvita
Kranj